

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

МОЛОДИЙ КОМУНАР

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 6 грудня
1939 року

№ 11 (4098).

СУБОТА

17

БЕРЕЗНЯ
1990 р.

Ціна 8 коп.

Василь ЮХИМОВИЧ

Монументи скіфів

Хто їх різбив, прикраси й риси вивів —
Чи скіфи царські, чи майстри-раби!
Стоять в стелах баби великих скіфів,
Німі боввани давньої доби.

Про що віщують мовчазні істоти,
Громили биті, в дощових сльозах!
Ні древній Геродот, ні Арістотель
Про їхній віи легенд не доказав.

Далекі предки наші чи не наші,
Що лавровим листком вінчали спис,
На поясах вони носили чаші —
В крові й вині на дружбу й меч святивсь.*

Іх чули й знали Чортюк і Сміла,
Як стугоніли велетні в бої, —
Там Персія, там Індія німіла,
Уздівши списів «лаврові гаї».

Коли ж вертались в Таврію галопом,
Град прикрих стріп їх раптом окропив:
Зустріли скіфів ровом-Перекопом
Жінки, що віддалися за рабів...

То, може, їх подобі-каменюни
Чоловіки, розгнівані на Крим,
Звеліли виставлять на вічні мук,
Щоб проклинали й внуки: «бий їх грим!».

А може на околицях поселень
Раби лишали їх, мов Березині!
Буяла зелень й знову в'яла зелень
В підніжжі матерів, німих богинь.

...Мов блискавки мечі ховались є піхам,
Щезали царства й селища малі.
Та йшли в віки пісковики, що скіфи,
Мов загадки, лишили на землі.

Піски-бурани й воєн урагани
Присипали сліди племен з давек.
Видніють лиш боввани та кургани
Там, де кипить Славути-Борисфен.

Лапатий стовбур, наче змії-Горинич,
Летить з пітьми, аж щупляться баби.
Ракетний вік, не викорінь, не винищ
Ні трав, ні свідків скіфської доби!

* Укладаючи «союз побратимства», скіфи та їхні побратими домішували в чаші з вином свою кров, опускали туди мечі та бойові сокири, а потім пили...

МАЛ. О. БОСОГО.

ДИВНА ЧАША І... ПОРОЖНЯ ПЛЯШКА

У цих роздумах молодого археолога не лише йдеться про нові розкопки в нашій області, а й зачеплено деякі моральні та культурологічні аспекти історії і сьогодення — (6 СТОР).

ХРОНІКА
ПОДІЙ

Голосуйте за майбутнє, — за молодих!

ПОВТОРНЕ
ГОЛОСУВАННЯ

Л. БІЛОВОЛ.

О. ВОЗНИЙ.

І. ЕРМАКОВ.

С. КУКСЕНКО.

До редакції звернулися кандидати в депутати обласної та міської Рад народних депутатів за підтримкою. У багатьох округах буде проведено повторне голосування по кандидатах у депутати, серед яких є багато молоді.

Не будемо повторювати їх програми, з деяки-

ми ми вже знайомили напередодні виборів. Простіше нагадаємо вам, шановні виборці, що, віддавши свій голос за молодих, ви обираєте:

— принципів і неспокій у прагненні до кращого життя;

— сміливих і турботливих людей, для яких ваші турботи, болі — це і

їхні також;

— людей, котрі ніколи не зупиняться на півдорозі, котрі будь-яку справу, яку обцяють, доведуть до кінця;

— постійних товаришів, здатних вас зрозуміти, допомогти.

ОТЖЕ, ГОЛОСУЙТЕ ЗА МОЛОДИХ ЗА ТИХ, ХТО ПОСТІЙНО В РОБОТІ, ХТО

МАЄ СВІЖІ ПОГЛЯДИ НА ЖИТТЯ.

Виборці Кіровоградської міської округу № 62, віддайте свої голоси за кандидата в депутати Ларису БІЛОВОЛ! Її першочергове завдання — докласти всіх зусиль, щоб якнайшвидше по ваших вулицях курсували тролейбуси!

Олександр ВОЗНИЙ (міський виборчий округ № 29) звертається за підтримкою до виборців і запевняє, що, коли стане депутатом, докладе всіх зусиль до реалізації свого задуму, задуму лікаря-професіонала — прийняття комплексної програми «Здоров'я».

Ігор ЕРМАКОВ (міський виборчий округ № 133), якщо стане депутатом, вболіватиме за якнайшвидше вирішення соціально-економічних питань, боротиметься проти політики отупіння, бездушності, боязні і зневіри.

ТОЖ ГОЛОСУЙТЕ ЗА МАЙБУТНЄ, ЗА МОЛОДІ

ХОЧУ ПЕРЕМОГТИ МІНІ-ІНТЕРВ'Ю

з кандидатом у депутати обласної Ради народних депутатів по 113-му ви-

борчому округу Сергієм КУКСЕНКОМ, четвертокурсником педінституту.

КОР.: Сергію, твій те-перішній суперник — В. М. Репало, дуже прогресивний чоловік. Не шкодуватимеш, коли його переможеш?

С. К.: Навіть тоді, коли він мене перемагає, не шкодуватиму. Думаю, реальне добро для людей зможе зробити той, хто з ними радитиметься.

КОР.: Чого найбільше прагнуть виборці?

С. К.: Соціальної справедливості.

КОР.: Ти забезпечиш нею виборців?

С. К.: Разом з ними.

КОР.: Що пообцяєш їм?

С. К.: Найголовніше — виконувати їх запити.

КОР.: А собі?

С. К.: Перемоги.

Розмову зі
Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

Шановна редакція «МК»! Здається, зовсім недавно, коли мені було 18, я вважав, що 25 років — це майже дід. І ось тепер мені 37, а я не наважуюсь назвати себе старим. І знову, після 9-річної перерви, передплачую «Молодий комунар». Мабуть, це тому, що у вашій газеті я побачив паросток демократії на Кіровоградщині. І хоч я висунутий кандидатом у депутати міської Ради не від ком-

сомолу, і в моїй програмі немає жодного слова про дискотеки чи відео-зали, я вважаю свою програму націленою на вирішення проблем молоді.

Ніякі розваги не зможуть нас задовольнити, якщо ми не будемо вірити у торжество справедливості. Молодь зможе задовольнити тільки велика справа, якій вона віддасть свою енергію і талант. Саме тому мені хотілось би вийти на люди зі своєю передвиборною програмою якраз у вашій газеті.

КОРОТКО ПРО СЕБЕ

Одружений; маю трьох синів, була й дочка, але померла в дитячій лікарні; безпартійний; середня

технічна освіта, основний стаж роботи набув на заводі «Ремпобуттехніка» (10 років слюсарем) та у виробничому об'єднанні по сівалках «Червона зірка» (5 років електриком). 1987 року організував другий в Кіровограді кооператив «Радіо-телебачення-електроніка» (нинішня назва — «Автоматика»), головою якого є й нині. З першого дня свого існування кооператив надає послуги виключно за державними розцінками. Я є членом обласної ради кооператорів та членом президії обкому профспілки кооператорів.

М. П. ГОРДОВИЙ.
м. Кіровоград.

ТЕЗИ ПЕРЕДВИБОРНОЇ

програми кандидата у депутати Кіровоградської міськради по виборчому округу № 37

Миколи Павловича ГОРДОВОГО (в окрузі 18 березня проходять повторне голосування).

Перебудова гостро потребує «другого дихання» — розвитку демократичних процесів на місцях. У Кіровограді, як і в

інших містах чи селах, ніхто не повинен наважувати свою волю Радам у підході до тих чи інших проблем. Тому надалі звичною справою повинні стати референдуми з метою вивчення громадської думки і врахування

її при прийнятті важливих рішень. Не відкидаючи існуючих неформальних організацій, я разом з тим розумію важливу роль КПРС як провідної сили перебудови. Однак вважаю, що достославна 6 стаття Конституції заважає партії позбутися «полковників застою» на місцях. Основні пункти моєї передвиборної програми:

1. Терміново передати для лікування дітей обласну лікарню № 2;
2. Розвивати охорону здоров'я. Заробіток лікаря повинен залежати від його популярності;
3. Створення екологічної програми для Кіровограда із громадським обговоренням її;
4. Добитися скасування

в обласному центрі райкомів і райвиконкомів, а їх приміщення віддати на потреби освіти та охорони здоров'я;

5. Дбати про комплексну забудову нових мікрорайонів (повніше враховувати потреби в школах, автогаражах, магазинах і т. п.);

6. Комунальні служби перевести на госпрозрахунок;

7. Бюджет міста формувати в умовах повної гласності, максимально кооперувати його статті;

8. Організувати при міськраді комп'ютерну юридичну консультацію, де працюючі зможуть також при бажанні одержувати копії тих чи інших законодавчих актів.

Затишні крісла колом серед залу,

на стіні модерністський гобелен, сухий очерет у вазі, ліпні прикраси на стелі... У такій вишукано-богемній обстановці після досить тривалої паузи відновила свою діяльність кіровоградська літературна студія «Сівач». Тепер її засідання проходять по неділях о 14 годині в юнацькій бібліотеці імені Бойченка.

— Ми вибрали такий день і час для того,—

говорить керівник студії член Спілки письменників Валерій Гончаренко, — щоб усім було зручно: і школярам, і студентам, і працюючим. Будні не дуже підходять, навіть ввечері — в деякого друга зміна. Зал мистецтва бібліотеки хороший тим, зокрема, що тут стоїть фортепіано, а серед наших відвідувачів є й композитори та барди...

На першому засіданні, куди прийшло біль-

ше 10 чоловік, прочитали свої твори В. Гончаренко, В. Сорокін, О. Перлюк. Сівачівці на майбутньому засіданні планують обговорити оповідання студентів педінституту О. Бабенка і В. Крупського.

Оголошення про дати засідань літстудії «Сівач» друкуватиме «Молодий комунар».

Наш кор.

УВАГА!

До численних любителів шахової гри зверне книга І. Когана «Шахові еталони», яка вийшла у Петрозаводському видавництві «Нарелія». У книзі розкриваються деякі напрямки шахової творчості, наведені приклади з історії шахів тощо.

Г. ХАРИТОНОВ.

Напря́м один — політизація

У минулому номері ми обіцяли читачам розповісти про пленум Кіровоградського обкому комсомолу, який відбувся минулої тижня. Сьогодні, нагадуючи, що на ньому розглядалися питання про обрання редактора газети «Молодий комунар», про позицію делегації Кіровоградської обласної комсомольської організації на XXI з'їзді ВЛКСМ, про бюджет обласної комсомольської організації, подаємо враження, думки і цитовані

записи нашого кореспондента.

І. ОБИРАЛИ РЕДАКТОРА

Про це писати дуже важко. Хоча б тому, що думка більшості членів обкому комсомолу в кінцевому результаті не співпала з думкою колективу редакції, але це так, як кажуть, до слова.

Про те, що на розгляд пленуму виносяться дві кандидатури, сповістила секретар обкому комсо-

молу Валентина Грабова. Їхні програми, нагадаємо читачам, два тижні тому, за 3 дні до пленуму, були опубліковані в «МК». Як і водиться в таких випадках, обом надали слово, обоє мали можливість, якщо можна так висловитися, «захистити» свої наміри, пропозиції і позицію. І зразу — обговорення кандидатур.

Від редакції виступив завідувач сектором комуністичного виховання Петро Селецький. Говорячи про Василя Бонда-

ря, якого хотіли б «комунарівці» бачити в своєму колективі редактором, Петро зупинився на тому, що це — професійний, якщо не ароджений, журналіст, сміливий і компетентний в газетарській справі людина. Однак, виступ П. Селецького відобразив, мабуть, не всі думки колективу, тому газетарі попросили ще слова.

Кандидатуру Віктора Іващука підтримав завідувачий відділом соціально-економічних проблем мо-

лоді обкому комсомолу Олег Штадченко. Він, зокрема, охарактеризував В. Іващука як думуючого і розсудливого керівника, принципову людину, котра вміє організувати роботу, повести за собою колектив. Як приклад можна навести його роботу в навчально-методичному центрі на посаді директора.

Були й інші виступаючі. Не буду перераховувати їх, переповідаючи розповіді. Думки розійшлися. Одні захищали (журналіс-

З ПЛЕНУМУ
ОБКОМУ
КОМСОМОЛУ

ти і прихильники програми В. Бондаря) професійний підхід при обранні редактора. Інші наголошували на організаційській здібності, розсудливості як керівника Віктора Іващука.

Не обійшлося, на жаль, і без образ, ультимативності. Що, звичайно, не робить честі такій поваж-

(Закінчення на 3-й стор.)

Напря́м один — політизація

З ПЛЕНУМУ
ОБКОМУ
КОМСОМОЛУ

(Закінчення.)

Поч. на 2-й стор.)

ній аудиторії. Вони дещо покляли відбиток на настрій присутніх... А результати голосування такі — більшістю голосів пленум обрав редактором газети «Молодий комунар» В. Івашука...

2. ПОЗИЦІЯ

Враховуючи пропозиції обласної комсомольської звітно-виборної конференції на пленумі обговорювалася позиція делегації області на XXI з'їзд ВЛКСМ. Друкуючи витримки з анонсу, а також направили позиції делегатів, висловлюємо міркування, що вона буде обговорена в спілчанських організаціях, доповниться цікавими пропозиціями.

* * *

Економічний стан посилює в країні і без того складну обстановку. Слабкі результати економічної реформи приводять до зниження життєвого рівня населення, що, звичайно, відбивається на зростанні соціального напруження в суспільстві.

Особливе загострення набула у зв'язку з виборами народних депутатів УРСР і депутатів місцевих Рад народних депутатів проблема політичного плюралізму. Тут, на наш погляд, неготовність до його норм і правил продемонструвало багато учасників передвиборної боротьби, у тому числі й комсомолу. На жаль, можна було зустріти і вперте затирання «неформального» кандидата і огульне огудження будь-якого партійного чи радянського працівника, і протиставлення прогресивних молодих депутатів «не дуже прогресивним» кандидатам іншого віку... Одним з головних уроків минулих виборів є висновок про те, що не менше, ніж знання і вміння вести боротьбу справжньому політичному діячеві необхідні терпіння, повага до суперника, вміння вислуховувати інші думки.

Нам необхідно зайнятися знову політичними завданнями, виключитися в нову передвиборну боротьбу.

Нині багато дискусій викликає питання повернення авторитету комсомолу. На наш погляд, майбутнє комуністичної Спілки молоді прямо залежить від її політичної діяльності. Сьогодні комсомол вже не єдина молодіжна спілка і, на жаль, не єдиний. А від того, як швидко і ефективно комсомол зможе перебудуватися на політичну роботу в системі парламентської республіки буде залежати результативність і, звичайно, авторитет нашої організації. Саме виходячи з цього тезису повинен, на наш погляд, будувати свою діяльність обласний комітет комсомолу.

Важливу роль в політичній роботі комсомолу повинна відігравати комсомольська преса. І суперечки про те, чий орган повинна бути газета — обкому чи обласній організації — нам видаються важливими, але не найголовнішими. Якщо в газеті буде біль-

ше правди, нового, передового, якщо редакція матиме право на власну оцінку подій, фактів, поглядів — питання про «належність» друкованого органу відпаде саме по собі.

Дуже багато протиріч у взаємостосунках партійних і комсомольських органів. Багато років комсомол був «під крилом» у партії, а це, з одного боку, захищало від різних неприємностей, але, з іншого — відучило літати і розвинуло страх перед польотом. Сьогодні, коли в КПРС все ясніше проступають кризові явища і у неї немає можливостей як раніше опікувати все більш непосидючий комсомол, молодіжна спілка повинна сама потурбуватися і про захист, і про виживання, тим паче, що кількість суперників зростає щогодинно. Тому стосунки партії і комсомолу в майбутньому бачимо рівноправними і дружніми при повній організаційній самостійності. При багатьох можливих відмінностях нас з партією завжди єднала і буде єднати одна риса — спільність ідеології.

Актуальність змін взаємостосунків з партійними органами для комсомолу є ще і в тому, що на місцях комсомольські лідери ще дуже пильно стежать за «партійними бровами», вгадуючи за їх рухом свою долю. В інших випадках партійні керівники інколи в самостійності комсомолу бачать майже замах на устрій держави і підриз авторитету. Дивно виглядала, приміром, відповідальність за поведінку молодих людей на загальноміському мітингу в Кіровограді 18 лютого цього року, покладена на комсомол одним із секретарів парторганізації на зборах партійного активу Ленінського (м. Кіровоград) району. Чи можна вважати дружньою критикою ті звинувачення на адресу деяких комітетів комсомолу і в цілому всієї обласної комсомольської організації, висунуті на останньому пленумі обкому Компартії України головою колгоспу «Заповіт Леніна» Олександрійського району Л. В. Івановим?

Проект платформи ЦК КПРС до XXVIII з'їзду партії пропонує будувати стосунки з комсомолом «на основі ідейної єдності, товариського співробітництва і взаємодії». На наш погляд пора повернути поняттю «помічник і резерв партії» попередню сутність. Треба розуміти, що партія без молоді — це партія без майбутнього. Але правда і те, що без ідейного зв'язку з марксистсько-ленінською партією комсомол може стати ще одним молодіжним клубом за інтересами, втратити свою ідейну спроможність.

Попереду в нас XXI з'їзд комсомолу. Надто великі надії спілчан на результативність його рішень, і якщо ми ці надії не оправдаємо, гріш ціна як делегатам, так і тим, хто їх послав на з'їзд. Тому, щоб сім представни-

ків нашої обласної комсомольської організації змогли попрацювати на з'їзді на повну силу і вернулися з свідомістю виконаного обов'язку, даєна позиція виносить на обговорення пленуму, а сьогодні й на обговорення читачів.

ПОЗИЦІЯ

делегатів Кіровоградської обласної комсомольської організації на XXI з'їзд ВЛКСМ.

1. СТОСОВНО СТАТУТУ

1. Для чого сьогодні потрібна нам Спілка, якою вона повинна бути?

Відповідь одна — для об'єднання молодих людей. Ми за добровільну, самостійну, самодіяльну суспільно-політичну організацію радянської молоді. Для нас це визначення нерозривно пов'язане:

а) з вільним вибором комсомольцем первинної за територіальними, виробничими принципами, за інтересами;

б) із зміною процедури вступу в Спілку, за рахунок надання їй права самій визначати необхідність рекомендацій;

в) із забезпеченням права на вільний вихід із Спілки;

г) з гарантією можливості бути в будь-яких інших організаціях, діяльність яких не протирічить Статуту і Програмі Спілки.

2. Мета ВЛКСМ.

Ми за те, щоб допомогти молодій людині в її розвитку об'єднати молодих людей для участі в створенні демократичного соціалістичного суспільства.

3. Назва Спілки, її складові частини.

Всесоюзна Ленінська Комуністична Спілка Молоді. ВЛКСМ — федерація республіканських Спілок молоді, які мають свої Статут і Програму, основані на базових принципах, які є в Статуті і Програмі ВЛКСМ. Це одна позиція, але є і інші, які варто обговорити.

4. Хто може бути членом ВЛКСМ?

Членом ВЛКСМ може бути будь-яка молода людина Радянського Союзу віком від 14 до 35 років, яка визнає і виконує Програму і Статут ВЛКСМ, працює в одній з комсомольських організацій, сплачує членські внески.

5. Стосунки між ВЛКСМ і КПРС.

Ми вважаємо, що ВЛКСМ повинна здійснювати свою діяльність на основі ідейної єдності з КПРС, самостійно визначати перспективи і поточні завдання, направи і форми роботи.

Комсомол відкритий для партійного впливу через членів КПРС, які працюють у ВЛКСМ, через різноманітні спільні акції і заходи. Це означає відхід від будь-яких спроб адміністративного впливу, вказівок і доручень партійних органів комсомольським організаціям.

6. Стосунки ВЛКСМ з Радами народних депутатів.

Комсомол проводить свою політику через депутатів від ВЛКСМ в Радах всіх рівнів.

7. Стосунки ВЛКСМ з іншими організаціями.

ВЛКСМ встановлює і розвиває стосунки з різноманітними громадськими і політичними групами, організаціями, течіями, рухами, діяльність яких не протирічить Конституції СРСР.

II. СТОСОВНО ПРОГРАМИ

Проблеми молоді — це проблеми суспільства в цілому. Їх не вирішити окремо. Але сьогоднішнє радянське суспільство, державні інститути не повертаються до молоді, її турбот, прагнень, слабо спрямовані до молодіжних ініціатив.

Сьогодні суспільство повинне зрозуміти, що, вкладаючи засоби в молоді, в її освіченість, становлення і культуру, воно вкладає їх у своє майбутнє. Молодим приналежить постійно бути прохачем суспільних благ і доказувати, що можеш їх заробити.

Тому ми повинні висувати і добиватися здійснення наступного:

1. Розробки державної молодіжної політики, прийняття і здійснення цілісної системи законодавчих актів, де б визначилися не особливі права і свободи молодого покоління, а додаткові механізми і гарантії їх здійснення.

Ми вважаємо необхідним передбачити в державних бюджетах СРСР, союзних республік, місцевих бюджетах та інших державних фінансових планах, засоби на фінансування заходів з вирішення соціально-економічних проблем молоді.

2. ВЛКСМ повинна добиватися створення політичного механізму, здатного захистити національну гідність, забезпечити дійсну рівність всіх націй і народностей країни, розвиток національної культури, школи, мови.

3. Ми виступаємо за гарантовану підтримку і заохочення державою трудових і інших соціальних значимих ініціатив молоді, направлених на розвиток суспільного виробництва, що буде сприяти більш швидкому їх впровадженню.

4. Ми за підвищення екологічної культури в суспільстві. Чистота і порядок на робочих місцях, в наших дворах, садибах, на вулицях повинні в багання перетворитися в дійсність. Ми за участь в контролі екологічного стану, боротьбу проти будівництва і експлуатації незабезпечених екологічним захистом підприємств. Ми за повну екологічну гласність у великих і малих містах, селах.

III. З ПИТАНЬ, ЩО ТОРКАЮТЬСЯ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ

Багато хто сьогодні стурбований становищем, яке склалося з вирішенням продовольчої проблеми в країні і переко-

буде повноправно розвиватися, якщо не ліквідувати дефіцит продуктів харчування.

Ми не можемо залишатися в стороні від вирішення сільських проблем і висловлюємося за підняття авторитету селянства, особливо в очах юнаків і дівчат, ліквідації існуючої несправедливості в житті і побуті сільських трудівників, на яку більш за всіх реагує молодь.

Недостатня механізація праці, незадовільне забезпечення предметами культурно-побутового призначення, низький рівень торгового, побутового, медичного і культурного обслуговування в селі, значне відставання в забезпеченні благоустроєм житлом, бездоріжжя, до того ж ще деформації в економіці, які насаджувалися десятиліттями думками про відсталість селянства — все це привело до глибоких змін у свідомості, соціальній психології селян і відчуття безперспективного життя в селі.

Сільська молодь не хоче відчувати себе людьми другого сорту. Як наслідок — суспільство отримує запрограмований результат — масову міграцію в місто. В основному серед мігрантів — молоді, освічені і кваліфіковані кадри, без яких неможливий науково-технічний прогрес у селі, нові економічні стосунки в сільськогосподарському виробництві.

Нові економічні умови, що склалися в аграрному секторі; прийняття Закону про власність, землю, оренду створюють реальну можливість вивести наше село, все продуктове господарство і ринок з кризового стану.

У зв'язку з цим ми вважаємо, що глибокі роздуми, заклички і окремими заходами, як було раніше, молодь не підняти на вирішення продовольчої проблеми. У цій справі потрібна система, розрахована на створення матеріальних, фінансових, організаційних умов для того, щоб зацікавити молодь, проявити свою енергію, ініціативу і талант.

Ми пропонуємо з'їзду доручити ЦК ВЛКСМ спільно з народними депутатами СРСР від ВЛКСМ, використовуючи право законодавчої ініціативи, добиватися прийняття і контролювати виконання правових актів, направлених на більш повне задоволення інтересів і потреб у повноцінній праці, побуті і відпочинку сільської молоді. Ми виступаємо за різноманітність форм власності, в тому числі й приватну.

В умовах господарської самостійності посилюється поляризація інтересів міста й села, в тому числі й комсомольських організацій. Тому ми виступаємо проти остаточного принципу виділення засобів селу, за створення рівних умов для зайнятості цікавою, творчою і змістовною справою, за швидку ліквідацію відмінностей між містом і селом, а не ліквідації сіл.

Молодь, яка трудиться агропромислому

комплексі, почуває внутрішнє невдоволення розвитком соціальної інфраструктури на селі і впевнена, що неможливо забезпечити високі темпи економічного розвитку без належної соціальної бази. Та і в основі міграційних процесів лежать перш за все ці причини.

Тому пріоритетним напрямом у діяльності сільського комсомолу повинна стати участь у соціальному перевладуванні сіл на основі прийнятих рішень сприяння господарській діяльності ВЛКСМ Радою Міністрів СРСР. Реальним тут може бути прокладання доріг, створення молодіжних бригад у господарствах, вирішення питань індивідуального будівництва для молодих сімей, проектування і будівництво сільських МЖК.

IV. НАШЕ БАЧЕННЯ ПІОНЕРСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Ми за турботу про створення умов для життєзабезпечення і розвитку піонерської організації, за посилення уваги до неї суспільства й держави. Вважаємо за необхідність гарантувати піонерським організаціям представництво у виборчих комсомольських органах.

БЮДЖЕТ

На якому б рівні не обговорювалися питання бюджету, скрізь все відбувається аж надто пожежало. Це й зрозуміло — задоволення, які б просто-напросто тихенько при цьому сиділи, дуже мало. Ображених (на перший погляд видається, є й такі) вистачає.

Так було і цього разу. Якщо досліпно переказувати виступи, читач, мабуть, нічого цікавого в них не знайде. Приміром, встає другий секретар одного з райкомів комсомолу і жалісливим голосом майже просить: не забирайте в нас стільки тисяч, бо не викрутимось самі.

Хто, дякуючи добрій господарській роботі, до якої залучився комсомол, отримує чималі доходи, так той вже майже вимагає, щоб якнайменше відрахувати в дотаційний фонд обласної комсомольської організації.

Логічний, на перший погляд, підхід. Але давайте подумаємо: а як бути тим сільським райкомам комсомолу, які в силу об'єктивних причин не можуть себе, так би мовити, утримувати? Чи в погоні за самоутриманням ми не дійдемо часом до того, що в цих райкомах залишаться по одному-два звільнених комсомольських працівників? А таке може трапитися, коли ми думатимемо лише про багатий свій стіл, забуваючи про сусідів. Ну, а кого цікавлять цифрові розрахунки, думаємо, в обкому комсомолу вам компетентні працівники дадуть вичерпну інформацію.

Юрій ЯРОВИЙ,
спецкор «Молодого комунара».

Сліди цього журналістського пошуку були з самого початку позначені, пафосно кажучи, причетністю до його величності Дефіциту. Бо все, що випускає рідна Кіровоградська панчішна фабрика — панчохи й колготи для жінок, колготи дитячі, шкарпетки дитячі й чоловічі, складає його суть. Мабуть, звідси і посилений інтерес до підприємства з боку місцевої преси: читачі дивуються, обурюються, надіються почути слово віти про те, що скоро припиняться безчинства, і їм не доведеться носити латані-перелатані шкарпетки, а дитячі колготи можна буде придбати без багатоденних полювань та багатогодинних вистоявань у чергах. Мушу зізнатися, коли я збиралася на фабрику, то найбільше мене цікавило питання, чи наші жінки мають надію хо-

Чому ж там, де, якщо вірити наочній агітації, найпочесніша професія — робітничка, ті ж самі робітничі жінки, яким народжувати і виховувати дітей, зрештою, чарувати своєю вродою представників протилежної статі (та ще й у час, коли ми почали розуміти, що немає більшої цінності, ніж людина) повинні щодня по краплинці безглуздо тратити на фабриці своє здоров'я, молодість, красу?

Не можна сказати, що всі ці неподобства — на совісті адміністрації фабрики. У цьому випадку вона теж безсила. Хто ж тоді винуватець катастрофічного (без перебільшень) становища панчішної фабрики і від кого залежить його виправити?

Ще донедавна фабрика, як і всі інші підприємства,

Плани ж щороку зростають, оскільки ті, що їх спускають, відштовхуються, звичайно, від досягнутого. Тому спеціалістам підприємства доводиться перебувати в постійному «творчому» пошуку — які ще резерви здатні врятувати план. А оскільки до безкінечності можуть зростати лише плани, але не резерви, то доводиться частенько просити людей попрацювати по суботах. Та кож «розширювалися площі» за рахунок уцілювання устаткування. Тому зараз у цеху навіть під стінкою стану у кілька разів менша за нормативну. Не дивно, що за таких умов температура підвищується настільки, що верстати псуються. «То лише люди все можуть витримати», — сумно жартує голова профспілкового комітету заводу Л. І. Дубініна.

Крім цього, нове обладнання розставляється з усіх більш-менш придатних для цього приміщеннях. В результаті цього «винаходу» робітникам доводиться обідувати на підвіконнях, роздягатися в тісній комірчині або й на робочому місці. А до послуг бажаючих помитися після зміни (на деяких же ділянках доводиться це робити щодня) — аж по одній—дві душових кабінки на цех.

Минулого року черга дійшла й до заводського клубу. «Тепер, щоб молоді (яка, до речі, складає більше чверті працівників підприємства) провести якийсь вечір, треба платити більше двохсот карбованців за приміщення», — розповідає секретар комсомольської організації Людмила Височина. Тому не обходиться й без неприємностей. Так, наприклад, вирішили дівчата провести вечір-зустріч із солдатами. А фабрика в особі її директора О. І. Фоломеевої, заплативши за приміщення, «застілля» оплачувати відмовилася. Тому нещасні солдати лишилися без вечери. Неважко уявити, якою веселою була та зустріч.

А комсомольська організація фабрики не така вже й маленька — 92 чоловіки і внесків щомісяця здає чималеньку суму. Проте лише в лютому цього року співчани дізналися, що 40 процентів внесків вони зможуть використовувати на власні потреби. Правда, є тут невеличке «але» — гроші можна зняти лише по перерахунку, що робить їх важкодоступними для власників.

Все це зрозуміло, скажете ви, причини дуже об'єктивні, але ж зовсім недавно поліції магазинів були заповнені шкарпетками, панчохами, навіть дитячі колготки можна було купити. Куди ж тепер діваються ці товари? Відразу попереджаю цікавих — однозначної відповіді ні на фабриці, ні на базі фірми «Одяг», куди надходять товари, я не одержала. На фабриці висловлюються приблизно в такому дусі: ми щороку збільшуємо випуск товарів, а куди вони діваються — не розуміємо... Самі ж члени колективу мають можливість купити свою продукцію лише раз на рік та й то за суворо визначеними лімітами. Більшість працівників підприємства, з якими я говорила, вважають, що існування бази фірми «Одяг», яка знаходиться за 13 кілометрів від фабрики і з якої, на їхню думку, добій частини продукції ніколи не потрапити на прилавки магазинів, зовсім не обов'язкове. Підприємство саме може торгувати з магазинами.

Можливість збуту «наліво» категорично заперечила начальник трикотажного відділу бази О. М. Лещенко. Її «валіби»: звідси нічого не можна купити, весь товар потрапляє в магазини за безготівковий розрахунок. Чомусь відразу уявляється така картина. Знайомий повідомляє нам, що перейшов працювати на базу, а ви собі знизавте плечима (мовляв, на базу чи в конструкторське бюро — яка різниця) і прощайте з ним, не замовивши величезного списку дефіцитів... Неймовірно, правда ж?

Ольга Миколаївна теж не розуміє, куди дівається продукція, адже на складах, запевняє вона, зовсім нічого не залежується. Отже, на базі «крайніми» вважають торговельників. Там, мовляв, покупці (дехто про запас, а дехто для перепродажу) закупляють товари мішками. Якщо тільки в цьому лиху, то можна заспокоїти читачів: нещодавно в Кіровограді почала діяти постанова — не відпускати більше чотирьох найменувань дефіцитного товару в одні руки. Хочеться вірити, що це справді допоможе поліпшити становище, але поки що змін на краще не помітно...

Можна розв'язати проблему й іншим шляхом — так, як пропонували деякі кандидати в депутати у своїх програмах: все, що випускається в Кіровограді, місцеві жителі повинні мати в достатку. Але спеціалісти вважають, що цього ні в якому разі не можна робити за рахунок недопостачання в інші міста, оскільки, якщо на те піде, кіровоградці зможуть придбати у себе вдома лише дещо з одягу, взуття та ще хіба яку сівалку, а за іншим доведеться їхати в багатші краї... Вітім, чині краще віддати це питання на відкуп економістам — хай би порахували нарешті, що нам вигідніше? Бо без одної — другої зайвої сівалки кіровоградці якось перебіють, а от без шкарпеток і колгот... Одна надія на потепління. І не лише природного, а й економічного клімату.

Н. СЕЛЕЦЬКА,
спецкор «Молодого комунара».

ДО ДЖЕРЕЛ ШКАРПЕТКОВИХ ПРОБЛЕМ

ча б у далекому майбутньому завдяки місцевій фабриці тримати у власному гардеробі не 2—3 пари модних колготів, за які нині віддається мало не півзарплати, а стільки, щоб не псувати нерви через кожну «стрілочку» й не знімати їх, лише астигне блиснути перше весняне сонце.

Відразу попереджаю: якщо ти, шановний читачу, надієшся знайти в цій статті точну чи хоч би приблизну дату, коли на кожній полиці кожного трикотажного відділу з'явиться «по комунізму», як висловився відомий гуморист, то надії твої марні. Але не поспішай відкладати газету, бо дата появи кожного з цих товарів у магазинах залежатиме й від тебе особисто. Не дивися, будь ласка, а згадай, що «картування потоплячих — справа рук самих потопляючих». Та вітім, усе по черзі.

Переступивши поріг прохідної фабрики, недосвідчений гість мусить проявити максимум винахідливості, щоб не потрапити під колеса машин, які дивом розминаються в такому тісному дворі, де й курці ніде ступити. Ця тіснота переслідуватиме вас на кожному кроці у будь-якому куточку цього, з дозволу сказати, підприємства. Можливо, комусь і здасться образливим оте «з дозволу сказати», але як скажеш по-іншому, якщо, приміром, для того, щоб потрапити до відділу кадрів, треба здійснити таке карколомне сходження дерев'яними сходками, що після щоденних тренувань працівники відділу вже, напевне, могли б підкорити не один Еверест. А сам цей будиночок зі стінами завтовшки 10—15 сантиметрів у різні пори року зберігає температуру, яка ненабагато відрізняється від тієї, що за вікном. Але це ще можна вважати комфортом у порівнянні з тим, що я побачила в цехах. Тут дівчатам, щоправда, ніколи не доводиться скаржитися на холод: яка б температура не стояла на дворі, в цеху вона рідко опускається нижче 20—25 градусів. А коли настає літня спека, то люди змушені працювати на ділянках, де ртуть інколи перескакує й за позначку «+40». І це при відсутності будь-якого провітрювання. Правда, є ще в цеху вентилятори, але навіть коли вони працюють (що буває не дуже часто через поломки), дівчата майже ніякого полегшення не відчувають: нагріте повітря переганяється з місця на місце, здіймаючи пилу й пух, яких зазвичай вистачає при роботі з пряжею. Мимоволі тут згадуються вікна деяких соціальних установ міста, які засвідчують, що за ними працюють люди, яким протипоказано провітрювати кабінет, адже в повітрі зазвичай знайдуться різні шкідливі для здоров'я викиди (не виключено — керованих ними підприємств) — дорожочіне здоров'я надійно оберігають масивні кондиціонери...

ує свій прибуток віддавала державі, за що роками чекала, поки колись такі «мазнуть її салом та по її ж губам». А це за віддаленості від господаря (міністерства) та невеликих об'ємів виробництва траплялося не дуже часто. Розміщена ж фабрика у будинку, який цього року святкуватиме свій столітній ювілей. І це працівники вважають за щастя, бо якби цехи зводилися у роки «прискороного будівництва», то не минути б фабриці лиха, оскільки в підвалах роками стоїть вода, від чого, звичайно, стіни осідають і тріскаються. Отож, приміщення аварійне, і питання будівництва нового чи хоча б розширення виробничих площ, стоїть перед підприємством мало не з початку його існування. Десь у шістдесятих роках був навіть замовлений проект на будівництво, проте він так і лишився на папері, як і два наступних, які, між іншим, обійшлися підприємству не «за спасибі». Що ж завадило їх реалізації? А все той же принцип, який невідступно переслідує нашу економіку — переважаний розвиток важкої промисловості над легкою, яку прийнято називати «індустрією для людини». У Кіровограді він яскраво проявляється в тому, що для будівництва підприємств, які виробляють засоби виробництва, знаходяться й місце, й будматеріали, і навіть вода, хоч обласний центр і страждає хронічно її нестачею. Свіжим прикладом можуть послужити величезні площі на околиці міста, відведені під завод колійних машин. А ось для панчішної фабрики, яка більше двох десятиків років випрошує розширення, не знайшлося ні під'язника, ні будматеріалів, ні води (якої витрачалось би тут, безперечно, набагато менше). Роздає ж подібні дозволи наша місцева влада. Але оскільки реальної влади вона досі не мала, то прийняття цих рішень не тільки на совісті виконкому.

Отож, шановні кіровоградці, обравши нещодавно до Рад тих, кого ми сприйняли спроможними захищати наші інтереси, покладімося на нинішніх народних обранців: чим більше надійде від вас наказів депутатам, тим імовірніше, що фабрика нарешті отримає дозвіл на розширення.

Між іншим, жодної копійки з місцевого бюджету підприємство не вимагає. Все це воно береться робити за рахунок тих 20 процентів прибутків, які залишаються в його розпорядженні за нових умов господарювання. Величезних боргів, у які доведеться залізати підприємству, йому нічого особливо лякатися — товари фабрики рідко коли залежувалися на полицях магазинів. А зараз взагалі на складі готової продукції вітер гуляє — що випускається, відразу підбирається за тергуляе — що випускається, відразу підбирається за тергуляе. Готове підприємство заплатити й за оренду тимчасового приміщення, якого йому ніяк не можуть підшукати.

ВИ- ПАД- КО- ВІСТЬ?

Важко сказати, звідки взялася оця дірочка у склі вікна кандидата в народні депутати УРСР Віктора Івановича Шинкіна. Але, як кажуть, факт залишається фактом, тим паче, що вона «взялася» саме в день виборів — 4 березня цього року. Тож напрошуються такі запитання:

1. Хто і чому це зробив?
2. Мета?
3. Провокація? Навіщо?
4. Чи не «самореклама» це?
5. Випадковість?..

Хто знає відповідь, будь ласка, надішліть її до редакції.

НЕБЕЗПЕЧНЕ ПЕРЕХРЕСТЯ

— І що за дитя непосидюче таке! — вдає, що гнівається молода мати. — Обережно, бо впадеш. Плакати будеш!

Малюк не звертає ніякої уваги на мамині застереження. Плакати? Ет що вигадала! Що він не мужчина.

Ну, звичайно, діти є діти. Хто це спокійно сидить на місці. Так завжди — ні хвилини спокою. Скільки себе пам'ятаю, синці і подряпини були для мене своєрідною окрасою — як для модниць предмети розкоші, або ж як медаль за Ватерлоо. Чистенькі, акуратні дівчатка з бантиками завжди викликали... повнісіньку заздрість.

Однак досить романтичних спогадів дитинства. Написати цю статтю мене змусило інше: дитячий травматизм. Тим більше, що і спеціальні засоби масової інформації б'ють тривогу: занадто частими стали випадки дитячих нещастів.

— Із чим це пов'язано? — запитала я у знайомої вчительки молодших класів і почула цілком справедливу відповідь:

— Із бездоглядністю дітей.

Мовляв, вони сьогодні цілком належать самі собі. Їх можна б заперечити, що без нагляду діти залишалися і раніше, але чому ж тоді процент травматизму не зменшується, а навпаки виростає. Однак замішавшись, знайшла відповідь у... тій же школі. Скільки вже йшлося про неможливість і надалі ставитися до шкільних проблем із такою безтурботністю. Маю на увазі наші великі, невинуваті, переповнені десятикласники, де діти позбавлені елементарного нагляду, бо хіба ж може вчитель чи черговий виступити за величезною гамірною юрбою. Снаху тан: навідується у сучасну школу, я відчувала себе дуже незатишно, якось аж моторошно. А свого часу вона була могою любов'ю.

Втім, із таким же успіхом розмову про дитячий травматизм я могла б почати з дитячого садка. І тут далеко не все в порядку. До сорока дітей на вихователю — хіба ж може вона їх чомусь навчи-

ти, якщо не в змозі просто реально встигнути подивитись за кожним.

Саме до такого висновку прийшли ми у розмові із завідувачим дитячим травматологічним відділенням обласної дитячої лікарні Р. П. Жернаковим і старшою медичною сестрою відділення А. І. Таран.

— Дитячий травматизм зростає, — констатував Рем Пилипович.

— Особливо побутовий травматизм. Сьогодні він складає 85 відсотків від усіх травм.

Рем Пилипович і Алла Іванівна висловили надію, що виступ газети може допомогти хоч в деякій мірі запобіганню дитячих травм. І пояснюють це тим, що більшість цих нещастів трапляється в результаті халатності дорослих. Причепити до цього жиди, будівельні управління, ремонтники. Діти травмуються на захрачених після будівельників майданчиках. Чим як не безгосподарністю дорослих пояснити, що вони залишають без нагляду бетономішалки, вибухонебезпечні речовини.

Недавно в дитячу лікарню було доставлено дванадцятирічного Тольку Коваленка з вул. Жовтневої революції у Кіровограді, котрий одержав важкі пошкодження коліна в результаті злочинної безвідповідальності будівельників. Хлопчик вийшов погуляти з собакою і саме в цей час залишений ними балон із карбідом вибухнув. Хто відповідь за каліцтво дитини? Тай кримінальною відповідальністю здоров'я не попрацює.

У мене не раз виникало питання, чим займаються жиди. Адже, потрапляючи «на їх територію», не перестаєш дивуватися тому, що герой «Собачого серця» М. Булгакова називав руїнами, правда,

відносно інших життєвих обставин.

Це ж якими безтурботними треба бути дорослим, якщо шестирічний Сашко Гуляк потрапив до лікарні, тому, що на дитину впали... металеві ворота. «Сама по собі цеглина на голову не падає», — говорив герой іншого булгаковського твору, прошу вибачити за настійність літературних паралелей. Самі по собі і ворота без причин не впадуть. Отже, нехай читач робить висновки.

На моє запитання, які травми переживають у дітей певного віку, і лікар, і медсестра говорили — опіки. Важко дорікати дорослим, що залишають дітей без нагляду (різніми бувають ситуації), але часто вони просто не попереджають їх, як вести себе з невідомими предметами. Недавно мені розповіли історію, що в Березинці діти розбирали роздубуту десь вибухівку. Один хлопчик загинув, іншому відірвало пальці. Сильні роки минуло, а війна ще й досі сіє горе і нещастя.

Автодорожні травми становлять лише чотири проценти від загальної кількості, однак саме вони мають переважно летальний кінець або ж приводять до повної інвалідності. Необрештність дітей при переході вулиці, наші досить незграбні проєктування, особливо в нових житлових масивах, де діти нерідко позбавлені можливостей нормально гратися у дворах, стають причиною страшних нещастів.

Гадаю, немає потреби загадувати дорогу біля середньої школи № 4. Скільки вже навколо неї здійснювалося розмов. А скільки небезпечних перехрестів в інших містах Кіровограда. Навіть я, доросла, лякаюсь переходу біля спортивної школи. А в дитячому травмопункті мені сказали, що це найнебезпечніше місце в нашому місті, і там конче необхідний підземний перехід.

Готуючи цей матеріал, я побувала на засіданні

тимчасового комітету по боротьбі із злочинністю, на якому мова йшла про дорожню — транспортні пригоди на території області. Зростання авто-транспортних аварій, відзначалося на засіданні, поряснюється насамперед незадовільною транспортною дисципліною водіїв. Іншими словами, переважна більшість наїздів на пішоходів здійснюється водіями у стані різного ступеню алкогольного сп'яніння. П'яним водієм збито маленька Лена Первушина із Глодос. Таких прикладів безліч.

Велику допомогу у профілактиці автодорожнього травматизму надає інспектор обласного ДАІ Л. Щербина, на чому просив наголосити Рем Пилипович Жернаков. Але зрозуміло, чим вичерпати проблему не можна, місто має серйозно замислитися над безпекою громадян, інакше позитивних зрушень не буде.

Свого часу мені дозволяло дещо дізнатися про існування в Кіровоградських школах загонів ЮІР (юних інспекторів руху), роботу яких координує все та ж Любов Леонідівна Щербина. Особливо відзначаються тут школи № 9, № 17, № 31 та інші. В умовах розвитку транспорту увага вивченню правил дорожнього руху має дуже принципове значення.

Але тут не можна забути й про таке безпречне явище: іноді самі дорослі примушують дітей забувати про всі вивчені правила. Скільки разів доводилося спостерігати як, незважаючи на червоне світло, мчить червоний автомобіль, розпашіла мати, тягнути за руку дитинця. Воно підросте — і материн приклад може привести до непоправної біди.

Дивує безтурботність батьків, які часто не реагують на поведінку дітей, котрі, не навчившись як слід керувати велосипедом, мотоциклом, гасують по проїжджій частині вулиці.

Говорячи про дитячий травматизм, не слід обминати ще одне його джерело. Часто до лікарні звертаються діти, яких покусали собаки. Тільки в минулому році із цим звернулося до 300 чоловік. Не так страшно, коли дитину укусила саме така, їй доводиться робити 26 прививок. Досить болючих, між іншим. Дорослі повинні попереджати дітей, щоб вели себе обережно з незнайомими тваринами, ні в якому разі не треба над ними знущатися, бо вони обороняються по-своєму. Я так детально торкаюся цього питання, бо відомо, що укус хворих собак призводить іноді до смертельних випадків.

Підсумовуючи все, про що йшлося вище, хотілось би ще раз наголосити на необхідності уважного ставлення до дітей вдома, в дитячому садку, школах. Вчителям треба звернути увагу на те, чим займаються школярі на перервах. Бо і сьогодні не залишена дітьми «вічна» забава — з'їжджати по перилах сходів. До того ж дитячі ігри на перервах нерідко бувають жорстокими, про що свідчать деякі історії хвороб у дитячій лікарні.

І ще про одну категорію травм слід згадати обов'язково: це одержані у спортивних школах і гуртках художньої самодіяльності. Не треба нагадувати, як ускладнилася сьогодні спортивна гімнастика. І хоч ми з вами бачимо лише один бік медалі: красу, грацію, фантазию, чого це все коштує, не важко здогадатися. Свого часу, прочитавши у журналі «Огоньок» про трагічну долю знаменитої спортсменки,

я не збагнула всієї суті лейтмотивного питання: чи варто жертвувати життям заради миттєвого блиску. Навіть не маючи достатнього уявлення про розвиток спортивної гімнастики, я розумію, що триумф Лариси Латіної, скажімо, нинішнім гімнастам може здатися дитячим щецетом. Втім, як запевнив мене Рем Пилипович, сьогодні і художня гімнастика(!) неабгато простіша від спортивної. Я звичайно, розумію, що нічого тут не вдієш, «спорт — це життя, ціле життя і навіть ще трохи більше». Однак, шкода все-таки, що спорт все більше перетворюється в культ, а фізкультура забувається.

Зношенню дитячого організму допомагає і (щоб ви думали?) заняття у гуртках художньої самодіяльності, насамперед у хореографічних. Ситуація та ж, що й у спортивній гімнастиці. Ми хочемо справляти враження не гірше від професіоналів. Ціною чого? Тут я повторю лейтмотив давньої «Огоньковської» статті: чи варто...

Проблема дитячого травматизму залишається відкритою. Повертаючись до розмови у дитячій лікарні, я повинна відзначити, що тих 40 місць стаціонару зовсім недостатньо для вирішення цієї проблеми. Щодня на травмопункт звертається 20—30 дітей, а в літній час набагато більше. До речі, говорячи про літо, я висловлюю тривогу Реми Пилиповича з приводу плавання і безпеки поведінки на воді. У нас по суті немає ніяких навичок врятування потоплюючих. Чим займається Товариство рятування на водах, годі й гадати.

Я не сподівалася вичерпати тему своїми замітками, однак хочу привернути увагу тих, від кого залежить здоров'я і благополуччя дітей. Дитячому травматизму можна запобігти. Зробіть для цього все можливе.

Валентина ЛЕВОЧКО.

ЯСНІ ЗОРИ І ТИХІ КОДИ

Синьо-жовті прапори з'явилися у нашому степовому краї 22 січня ц. р., в день Соборності України. Проживий ланцюг між Києвом і Львовом на честь річниці злуки Західної Української Народної Республіки і Української Народної Республіки (1919 р.) досить широко інформувало українське телебачення і республіканська преса. По центральній вулиці Добровеличківки (географічний центр України) пройшли кілька членів кіровоградської міської організації Руху з прапорами, роздали людям листівки. Того ж дня на зустрічі з кандидатами в депутати місцевих Рад, що відбулась біля кінотеатру «Комсомолец», теж було піднято кілька синьо-жовтих прапорів. Реакція людей була неоднозначною. Дехто сприйняв це байдуже, хтось цікавився, звідки це і що воно означає, один чоловік вголос протестував. 18 лютого, коли члени Руху з плакатами і з прапорами йшли на мітинг, що мав відбутися на стадіоні АРЗ, якась жінка, уздрівши символіку, почала голосно кричати: «Ідіоти, ви каламутите людьми». А інший чоловік вітав рухівців, показуючи на свій блакитний спортивний костюм з жовтими нашивками...

Досі офіційна преса була скупі на публікації про символіку. І якщо й з'являлися які-небудь статті, то лише в тій чи іншій мірі лайливого характеру, мовляв, необандерівці, націоналісти піднімають голову. Лише недавно кілька історичних досліджень побачили світ в журналах «Пам'ятки України», «Філософська думка» та газеті «Літературна Україна». Але це видання, що мають порівняно невеликий тираж і досить стабільного, національно свідомого читача. Масові ж видання поки що мовчать. Звичайно, ми не претендуємо на якісь дослідження, мета цих заміток — зацікавити читачів, привернути їх до нашої історії. Бо ж ні в школі, ні у вузах історія України так як слід не вивчається, і лише сьогодні праці найвидатніших вітчизняних істориків — Д. Яворницького, М. Драгоманова, М. Грушевського, входять на люди. Тож і не дивно, що дехто ще так бурхливо реагує на синьо-жовті стяги, особливо ті, чий родич чи близький постраждав від рук бандерівців. І навіть не підозрюють люди, що сталінсько-брежнєвська пропаганда всі роки замовчувала той факт, що ОУН (організація українських націоналістів) мала свою, окремий символіку. Прапором ОУН було блакитне полотни-

ще з тризубом. Але замість середнього зуба, що нагадує букву «Л» (я конфігурації тризуба можна прочитати слово «воля»), був меч. Після розколу цієї організації (1940 рік) такий прапор мали прихильники Мельника, сучасні ж бандерівці проголосили своїм символом — червоно-чорну хоругву.

Український синьо-жовтий прапор — один з найдавніших серед національних символів. Золотий лев у синьому полі. Такий герб мало Галицько-Волинське князівство в другій половині XIII століття. Приблизно в той же час усталилися державні знаки в Польщі, Чехії, Угорщині. Такий же лев, що спинається на скелю, став гербом Руського воєводства (1434 рік). Це поєднання кольорів було характерним для українських земель аж до козаччини. Відомо, що українська земля постійно страждала від набігів монголо-татар. Знаємо ми й слово «хохол». Так часто називають українців. Але мало хто знає, що «хохол» з монгольської перекладається саме як синьо-жовтий.

Козаки внесли різноманітність в українську символіку. У кожного полку, а той куреня був свій прапор. Козакам дарували свої клейноди царі, правителі, що наймали їх для військових походів. Але серед усього цього розмаїття кольорів, гетьманських гербів, хрестів, зірок та місяців були й жовто-блакитні, які їх тоді називали, знамена. Всі ми добре знаємо картину Рєпіна «Запорожці пишуть листа турецькому султанові». Там мало помітити й синьо-жовте знамено. Рєпін, мабуть, не був українським націоналістом. У XVIII столітті прапори з блакитно-жовтим поєднанням з'являються і ширяться в Полтавському, Лубенському, Переяславському полках. Дуже поширеними були жовті жупани та блакитні шаровари серед гайдамаків під час повстання 1768 року.

Революцію Україна зустрічала теж під червоними та синьо-жовтими знаменами. Мітинги, демонстрації, свята в Києві, Одесі, Харкові, Севастополі, інших містах України проходили з використанням цієї символіки.

Цікава історія боротьби за народні знамена в Захід-

ній Україні. Там ці кольори були переважачі у всі часи і, як правило, для широких мас уособлювали собою боротьбу за волю і незалежність краю. Можна було б говорити про створення Національної гвардії (1848 рік) чи національно-визвольну боротьбу 1918 року.

Сталінізм, витравлюючи в наших душах патріотичні, дійсно інтернаціоналістські почуття, не міг допустити, щоб Україна мала національну символіку. Її знищували історично, морально й фізично (в 1939 році жителі Західної України зустрічали Червону Армію з синьо-жовтими прапорами, наступного ж дня тих людей було кинуто до «язниці»). Барви ці пояснюються по-різному: синю, як символ вічності, свободи, чистого неба, тихих вод України, жовту, як символ достigliх хлібів, щедрості і багатства, ясних зір. Людина, що носить в душі такі символи, не може не бути патріотом свого народу, не мати гордості і честі. А таких людей нагановичко-берієвська машина нещадно нищила, сіючи страх і понору. І злочини ці творилися під червоними прапорами. Тож не символи винні, а люди, що їх славлять або ганьблять.

Пленум ЦК ЛКСМУ, що відбувся в лютому, прийняв Резолюцію «Про національну символіку», в якій звернувся до Верховної Ради УРСР нового скликання із пропозицією переглянути рішення комісії Верховної Ради з питань патріотичного, інтернаціонального виховання і міжнародних відносин, винести питання державної та національної символіки на всенародне обговорення.

Сьогодні, в першу чергу, нам треба звернути увагу на прагнення і цілі, переконання людей, що виступають під тими чи іншими прапорами. Якщо це вільна економічно, політично і культурно Українська держава, справді суверенна серед таких же незалежних республік, то, мабуть, нікому не треба доводити, що це благородна мета. Вона неблизько, і шлях до неї важкий. Тож хай помагає нам всім любов до отчої землі, усього народу, національна (російська чи єврейська, українська чи болгарська) гордість, повага до історії та рідного слова.

С. ОРЕЛ.

ЯК ОПИНИЛИСЯ ВОНИ ПОРЯД НА ДНІ СКІФСЬКОГО КУРГАНУ?

Ф. АБРАМОВ.

Насипи двох із розкопаних курганів були обкладені по периметру каменями, утворюючи навколо них своєрідні кола. Подібні конструкції відомі ще в курганах епохи неоліту, тобто, з третього тисячоліття до н. е. Щоб зрозуміти їх призначення, необхідно враховувати, що для стародавніх людей будь-який процес (дія), виробничий чи обрядовий, являв собою відображення процесу міфологічного світовтворення. Тому похвальний обряд як такий (і зокрема — курганні насипи з кам'яними конструкціями та могильними ямами) також входили в міфологічну концепцію світобудови.

Звертає увагу дослідника керамічна антична чорнолакова чашечка, поява якої серед речей скиф'янки пояснюється наявністю торгівлі між скифами та греками. Можна лише здогадуватися, скільки пшениці чи шкури

Ось приклад із Олександрійського району, де меха-

М. ТУПЧІЄНКО,
завідуючий сектором археології Кіровоград-
ського краєзнавчого музею.

ШОСТА СТОРІНКА ● 17 БЕРЕЗНЯ 1990 РОКУ ● «МОЛОДИЙ КОМУНАР»

старший тренер — начальник команды,
заступник главы футбольного клуба
«Зірка».

МОЛОДА продавщиця невеликого сільського магазину, що в селі Кірово Долинського району, ледь махінаціях чи зловживаннях — все, що, як кажуть, під прилавком, те й на вітрині. Біда була в іншому — і сьогодні (як і вчора, позавчора) її чоловік, завідувачий магазином Володимир Кузнецов, був на роботі «під градусом». Тільки вчора, позавчора це зійшло йому з рук, а сьогодні — нагрянула комісія. Один з перевіряючих — оперуповноважений відділу боротьби із розкраданням соціалістичної Долинського райвідділу міліції Віктор Галета — спокхмурів: вже вкотре доводиться констатувати подібне.

Писати пояснювальну Володимир категорично відмовився: «сьогодні я не пив, це з вчора — святкували в друга день народження». Хоча видно було й неспеціалісту, що він уже, як мовиться, добре «приклеявся». Діалог міліціонера і завмага типу — «ви пили — я не пив» тривав хвилини п'ятнадцять і закінчився безрезультатно. Тоді вирішили, що останнє слово — за медекспертизою. У супроводі Віктора Галети і працівника районного комітету народного контролю Олександра Поліщука Володимир Кузнецов відправився доводити своє елібі в сільську амбулаторію, однак, поки там розшукували десь зниклу медсестру, попросту втік. По дорозі на кілька хвилин зазочив у магазин, щось шепнув дружині і дремнув далі.

дить у торговельну мережу, тим, відповідно, менше доходить їх і до покупця. Принцип «це — мені» спрацював чітко, бо, крім себе, це — сестра, кума, подруга, знайома, невістка, просто потрібна людина, яка теж «виручить». Ну а «це — тобі», тобто покупцеві, кожний, хто із цього боку прилавно, відчуває на собі — буває хоч щось залишиться, а буває й ні. В залежності від того, скільки товарів пришлють і скільки родичів і знайомих у тих, хто його ділить. Своя рука, так би мовити, владика. Хоча, як засвідчують матеріали нещодавньої перевірки магазинів і баз обласним комітетом народного контролю й інспекцією робітничого контролю облпрофради не завжди й керівник торговельної точки знає, що робиться у підвалі йому магазині. Як от, наприклад, завідувач Кіровоградським райунівермагом В. Данчул, котра про ті махінації, які вершилися в універмазі під час її відсутності перед листопадними святами минулого року, виявляється, абсолютно не знала.

А БУЛО так, 4 листопада минулого року голова правління Кіровоградської райспоживспілки В. Гончар, маючи на руках офіційний папірець (підписаний заступником голови правління облспоживспілки І. Жилеком), в якому чорним по білому написано, що директору Новоукраїнської міжрайбазу М. Столяру належить видати для обслуговування тваринників району імпортованих товарів на 1,5 тисячі карбованців, бере із

ності керівники, винні у різного роду порушеннях та зловживаннях і значно покращиться робота по наведенню порядку в підвідомчих торговельних організаціях, якщо він цей порядок порушує в першу чергу. Причому такі дії як підміна офіційних документів юристами кваліфікуються трохи інакше і за них треба відповідати не тільки на засіданні комітету народного контролю.

Ну а стосовно товариша Гончара, то це свого роду одіозна фігура в торговельній сфері нашої області, бо по своїй вседозволеності він утрє носа будь-кому із колег. Скільки не ловлять його на різних порушеннях і махінаціях, а він, як кажуть, і нині там. Обласний КНК, перевіряючи роботу Кіровоградської райспоживспілки, висловив свою думку у спеціальній довідці, де крім згаданого випадку із «обслуговуванням» тваринників, констатується, що не за призначенням також реалізувалися гостродефіцитні товари Грузчанським і Суботцівським сільськими споживчими товариствами — відповідно на 4,6 і 5,1 тисячі карбованців (є з кого приклад брати). Факти порушень правил торгівлі в магазинах району були виявлені і при перевірці в березні минулого року. Взяти хоча б випадок із «Стимулом», коли в продавщиці Т. Коробко знайшли зошит із реєстром дефіцитних імпортованих товарів, відпущених начальникам різних відомств і рангів за розпорядженням В. Гончара і директора райзаготпрому М. Підгору-

**«ЦЕ
МЕНІ,
ЦЕ —
КУМІ».
А НАМ?»**

**АБО ПРО ТЕ,
КОГО ДЕЯКІ
ТОРГОВЕЛЬНИКИ
ОБСЛУГОВУЮТЬ
В ПЕРШУ ЧЕРГУ —
ПОТРЕБУЮЧИХ
ЧИ «ПОТРІБНИХ»
ЛЮДЕЙ?**

Через деякий час надійшли його супутники і мало-приємна історія закінчилась тим, що працівник міліції, виконавши необхідні процедури, магазин опломбував. Дізнавшись про це, люди, котрі якраз скуплялись, довго ремствували, що ось, мовляв, і так пір року закрито було, а тепер знову замок на двері. Що можна було відповісти розсердженим кіровцям? Що завідувачий магазином не має права бути на робочому місці в нетверезому стані. Що підсобне приміщення в магазині — для зберігання товару, а не для того, аби Кузнецов відсипався там після чергової дози. Що керівникам Долинської райспоживспілки давно треба було звернути увагу на цю торговельну точку і ще раз добре подумати, чи можна довіряти таку посаду людині, котра не мине чарки, а у відповідь на сльози і погрози дружини кинути його, якщо й далі питиме, цілком серйозно відповідає: «я тобі тоді таку недостачу влаштую, що в тюрму сядеш і за весь вік не розплатишся».

Коли виручка була підрахована, акти написані, а магазин опломбований, заплакана Люба Кузнецова зітхнула:

— Тепер хоч додому не йди... Уб'є... Але ж там кролі, свині... Треба йти.

Вона пішла по неширокій сільській вулиці і мені було до сліз жаль цю молодую жінку, мою ровесницю, котра чи й зазнала щастя за своє заміжжя, бо і на час нашого приїзду ходила з синцями «оце ось так побив, що й досі не посходило», котра в який уже раз носить дитя під серцем і ніяк не може доносити, бо «як тільки поб'є, так і залишаюсь без дитинки».

Кому треба рятувати жінку — заїжджим перевіряючим чи місцевій владі, котра знає і бачить набагато більше, аніж змогли ми побачити того разу? Влада знає, а Кузнецов дружині калічить...

За час моїх журналістських поїздок це був перший випадок, коли постало питання про арештування продавщиці, правда не від покарання за якісь грихи, а від чоловіка-бузувіра. Тому, що в інших випадках, на жаль, доводиться говорити про багатьох торговельників різних рангів більше за обуренням, аніж із співчуттям. Щоденно виникаючі дефіцити на елементарні речі, з одного боку, і безперешкодний доступ до цих речей чи то працівників магазинів, баз, чи то управлінського апарату — з іншого, призвели до того, що в такій ситуації торговельники опиняються в ролі відомого персонажа із не менш відомої кінокартини «Весілля в Малинівці», котрий із рушницею за плечима «справедливо» ділив нагороджене — «це мені — це тобі», вибираючи собі найкраще, ну, а те, що лишилось, — суперникові.

Епер часи не ті, зброя, як і належить, під надійним контролем, а от принцип розподілу живучий до цих пір. І чим менше хороших і гарних товарів надхо-

собою продавщицю вауттсаого відділу райунівермагу Олену Ковальову, машиною райкому комсомолу їде на базу і набирає там дефіцитів аж на 3 тисячі карбованців. А далі — взагалі чудасія. Ось що пише про це у пояснювальній О. Ковальова:

«...Цього ж дня товар привезли в магазин і розвантажали у відділі (до відома покупців, він у цей день не працював, бо за свідченням директора райунівермагу там астановлювали нове обладнання — авт.). Потім прийшов якийсь чоловік і забрав товарів на 740 карбованців, інші товари на 2270 карбованців були забрані 6 листопада трьома чоловіками, котрі прийшли з Гончаром і заплатили гроші. При відкритті відділу 11 листопада виручка була здана в касу магазину».

Ну, ви тільки подумайте, які зараз тваринники пішли — не вирощують нам свиней чи дають молоко державі, а в присутності торговельного начальника, виявляється, отоварюються потихеньку з чорного ходу. До того ж якось дивно чути, що у такому великому районі тваринників тільки четверо. Мені здається, що їх там набагато більше.

Так, певно, здалось і перевіряючим, бо вони звернулись за роз'ясненням до заступника голови Кіровоградського райвиконкому М. Буртака, який чітко і недвозначно відповів, що у цей період обслуговування передовиків сільського господарства району не проводилось. Отож, як кажуть, думайте самі і робіть висновки.

Доречним буде сказати і ще про один інтригуючий факт цієї неприязливої історії. Не встигли народні й робітничі контролери до кінця розібратись із згаданим уже папірцем, як сполошилися не тільки на базі, а й в облспоживспілці. Бо наступного дня з'явилось інше розпорядження, під тим же самісіним номером, підписане І. Жилеком, де на місці загадково зниклої суми 1,5 тисячі карбованців з'явилась цифра 3. Ось так — ні більше, ні менше. Добре, що навчені гірким досвідом, контролери відразу ж зняли копію із справжнього розпорядження і завірили її в товарознавчий склад Т. Махінько. Тому наступного дня товарознавець особливо й не відпиралась, що отой другий папірець попросту — липа, якою один з обласних торговельних керівників вирішив хоч якось «виручити» підпличного. Підстрахувати, так би мовити. Але підстрахувалась й Т. Махінько, яка перше розпорядження, де — на 1,5 тисячі карбованців, не викинула, як наказували, певно, в облспоживспілці, а залишила, хоч і зіжмакане до невпізнанності: «у них там свої ігри, а мені за кожний папірець відзвітуватися треба».

Чого тоді варті запевнення І. Жиленка на засіданні обласного комітету народного контролю у листопаді минулого року, що будуть притягнуті до відповідаль-

ного. Куди там товпитись здавачам літхесировини чи передовикам сільського господарства, якщо отоварити треба спочатку таку гвардію. Хіба ж на всіх імпорту напасешся?

Хоча заради справедливості треба сказати, що з товаришем Гончаром відповідна робота проводилась, бо за неодноразові грубі порушення, зловживання службовим становищем, низький рівень державної дисципліни рішенням Кіровоградського райвиконкому № 335 від 17 серпня 1989 року йому було суворо вказано. Робота правління райспоживспілки і особисто В. Гончара по перебудові торговельного обслуговування сільського населення визнана дуже незадовільною. Цим рішенням керівник райспоживспілки попереджений, що якщо ним не будуть вжиті оперативні заходи для ліквідації недоліків, то він буде звільнений з роботи.

ЧЕРЕЗ три місяці В. Гончар почав «перебудовувати» обслуговування сільського населення і «ліквідувати» недоліки, перейшовши від усіх розпоряджень продавщицям, до особистого контролю за видачею товарів «потрібним» людям. Оце «перебудувався».

Думаю, ніхто із читачів не сумнівався, що після суворого попередження такого солідного органу, торговельний керівник кинеться засипати селян заморськими дефіцитами. Однак подолавши із В'єтнамом чи Австрією тисячі кілометрів до Кіровограда, вони не змогли зробити останній ривок із Балашівки до якоїсь із ферм чи бригад хоча б у Червоному Яру. Бо дістались не потрібним, а «потрібним» людям.

Здавалось би все — після такого «трюку» звільняти з роботи треба негайно, однак на захист В. Гончара став Кіровоградський райком партії, звернувшись до обласного КНК із проханням направити матеріали перевірки по виявлених порушеннях в торгівлі товарами підвищеного попиту для реагування і вжиття заходів. Обласний комітет народного контролю, відіславши потрібні матеріали, взагалі зняв питання про відповідальність керівника райспоживспілки з порядку денного свого засідання, що, вважаю, дуже дивним. Нехай собі райком партії розбирається із Гончаром як з комуністом, а як керівник він мав би пояснити людям на засіданні комітету, чому дозволяє собі розпоряджатись державним майном як власним. І скільки будуть продовжуватись порушення..., зловживання..., ігнорування офіційних державних розпоряджень і постанов, де чітко написано — кому, скільки і в яких випадках видаються гостродефіцитні та імпортовані речі.

Вседозволеність деяких торговельних магнатів призводить не тільки до першочергового розподілу товарів серед «сильних мира сего», а й робить ще одну — страшнішу справу. Вона дає зрозуміти тим молодим

[Закінчення на 10-й стор.]

А ЗАВТРА...

Відбувся пленум міської піонерської організації. Працювала палата дітей і палата дорослих. Мова йшла про дальший розвиток піонерської роботи в місті. Піонери повинні мати свій бюджет. Загони — вожаки, кваліфіковані поради, свою конкретну справу. Проблем — безліч. Та чи готова до цієї роботи міська рада піонерів?

Як показав пленум, члени ради працюють, але їхні дії не скоординовані, немає ядра, яке могло б здружити колектив. Тому голова обласної ради Наталя Жукова запропонувала провести спільний похід. Це питання довго дебатовалося, але все-таки вирішили пропозицію підтримати. Пленум обговорив проблему стосунків у школах між піонерською організацією й адміністрацією.

Вирішено: сектори ради повинні надавати всіляку допомогу дружинам, обов'язково перевіряючи результати своєї праці.

Яка роль обласного Палацу піонерів і районних Будинків піонерів у підготовці кадрів старших піонерських вожаків і активу? Пленум доручив І. Винокурову, А. Короткову проаналізувати це питання.

Самостійність роботи піонерів. Чи є вона насправді і в якій мірі? Учасники пленуму вирішили провести на цю тему збір міської ради разом із представниками рад дружин.

Підготовка вожаків. На сьогодні це проблема № 1. Пленум доручив бюро готувати матеріали для атестації старших піонерських вожаків і рад піонерських дружин, заслуховувати звіти про зроблену роботу. Пленум вирішив просити Республіканську раду Української піонерської організації про сприяння експерименту по переведенню ставок старших піонерських вожаків у розпорядження міської ради ВПО або Будинків піонерів. Бюро також готуватиме матеріали до атестації загонів і дружин.

Пленум вирішив провести у першій половині квітня цього року міську піонерську конференцію.

Конференція розглядатиме такі питання:

1. Про роботу міської ради піонерської організації.

2. Про спільну роботу піонерських дружин у складі міської піонерської організації.

3. Про вибори в міську раду ВПО.

У дружинах кожен із членів міської ради повинен провести до конференції підготовчу роботу.

Пленум вирішив клопотати перед міським комсомолом відкрити рахунок міської ради ВПО, а також проводити платні заходи, кошти від яких ітимуть в бюджет міської піонерської організації.

Наш кор.

ІНТЕРВ'Ю ПІСЛЯ ПЛЕНУМУ:

— Що ви чекали від пленуму і чи справдилися ваші сподівання?

І. І. ВІНОКУРОВ, заступник голови міської Ради:

— Я, звичайно, не чекав революції, але й такої пасивності теж. Навіть ті, хто, як мені було відомо, збирався брати активну участь, не прийшли.

А. ТКАЧУК, член ради, СШ № 6.

— Піонерський штаб не намітив план роботи. Я бачу цей пленум як підготовчий залп, всі надії покладаю на конференцію.

ДОРОСЛІ І ДІТИ

ЯК СПІВПРАЦЮВАТИ ІМ У ПІОНЕРСЬКІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ?

Діяльністю піонерів керує комсомол. Точніше, повинен керувати. Так сказано у Статуті ВЛКСМ. Як на ділі здійснюється це керівництво, відомо всім. Піонерськими загонами керують класні керівники, організатори позашкільної роботи, директори шкіл. Велике спасибі їм за це!

І дорослі, і діти розуміють малу ефективність піонерської роботи. Але хто ж буде оновлювати її діяльність? Хто потурбується про захист інтересів, прав піонерів?

Піонери хочуть бути самостійними. Чи зможуть вони працювати без підтримки старших друзів? Мають, ні. Потурбуватися про молодших товаришів повинні, в першу чергу, комсомольці. Адже піонери — це майбутні члени ВЛКСМ.

Я звертаюсь до комсомольців-школярів, до членів комітетів комсомолу навчальних закладів, підприємств із проханням направити в піонерські загони вожаків, звільнивши їх від інших обов'язків. Без загонного вожака загін не має права на існування.

Проект Статуту ВПО обговорюється в піонерських загонах і дружинах. На жаль, комсомольців він не зацікавив. Тут би встигнути зі своїми проектами розібратися!

І все ж пропоную вам на обговорення проект розділу в Статуті ВПО ім. В. І. Леніна «Дорослі в піонерській організації». Піонерам дуже потрібна ваша участь в їх житті, діти хочуть мати поряд друга. Давайте їм допоможемо.

Н. ЖУКОВА,

голова обласної Ради піонерських організацій.

Про членство. Будь-який громадянин СРСР, який визнає Статут ВПО ім. В. І. Леніна, і активно працює в загоні або дружині, в районній або міській, обласній, окружній, крайовій, республіканській, всесоюзній піонерській організації, може бути її членом.

Основні вимоги до дорослого, що вступив у ВПО:

- любов до дітей;
- повага їх прав, честі і гідності;
- уміння і знання в якій-небудь галузі діяльності, корисної для піонерської організації;
- практичне здоров'я.

Дорослі входять в ВПО на рівних правах з дітьми (це одна піонерська організація), але обов'язків у них більше:

- навчити жити піонера за законами демократичного і гуманного суспільства, допомогти розвитку його інтересів і здібностей за принципом: чим багатша особистість — тим багатша Батьківщина;

— добровільно і персонально відповідати за діяльність ВПО;

— захищати права всієї організації і кожного її члена;

— зберігати традиції;

— зміцнювати співробітництво між дорослими й дітьми, членами ВПО різних національностей;

— турбуватися про зростання професіоналізму і компетентності дорослих членів ВПО;

— зміцнювати матеріальну і фінансову базу організації.

Дорослі вступають у ВПО і виходять з неї добровільно (якщо мова не йде про винятки) і індивідуально: через ради піонерських організацій всіх рівнів; через ради загонів і дружин. Питання про персональне членство в загоні, дружині вирішується на відповідному зборі відповідним чином голосуванням. Дорослі повинні скласти не більше третини членів загону або дружини.

Після вступу в ВПО дорослі можуть об'єднатися в свою асоціацію, спілку, клуб, загін та інші структури; мати свою форму, символи, атрибути, ритуали, заповіді, кодекси і т. д. Не виключається також створення груп, рухів, в підтримку піонерської організації поза нею. У цьому випадку вони користуються правом дорадчого голосу.

У відповідності з їх функціями дорослим присвоюється звання вожака, інструктора, радника.

Про керівні органи. Рада є єдиним органом управління піонерською організацією, куди на рівних правах входять діти і дорослі. Рада може складатися з піонерів і дорослих, вибраних безпосередньо піонерськими колективами або паралельно там і на конференціях піонерських працівників, а також представників, делегованих діючим складом ради.

Зліт — вищий орган організації, остаточно затверджує раду і обов'язки її членів. Делегати на зльоти можуть вибиратися аналогічно.

Порядок формування і склад рад всіх рівнів від районного до центрального затверджують відповідні зльоти.

Про внески. У піонерської організації є свій бюджет, що складається з відрахувань дорослих і дітей. Піонерські організації на місцях самі встановлюють порядок виплати і розмір членських внесків дорослих членів.

ПРИМІТКА: Членам оргкомітету пропонується обговорити на місцях з партійними, комсомольськими і піонерськими працівниками питання про можливість сплати членських внесків комуністами і комсомольцями, що працюють у ВПО, безпосередньо на її рахунок.

Чекаємо листів!

Чи перший зараз піонер?

Комсомол зараз на роздоріжжі. З'їзд, проекти, програми, статут... А що ж піонери? Стрункі ряди дітей в червоних галстуках, білі банти, акуратні пілотки, горні, барабани і елементи вітання партії і комсомолу. Це було вчора. А що завтра? Створення дитячої організації передбачає певний рівень свідомості її членів. Чи завжди є ця свідомість у дітей? Наскільки готові вони бути не просто учнями класу, де Олена Іванівна, класний керівник, дала адресу, сказала, щоб пішли он допомогти бабусі по хазяйству (за невяку — зниження оцінки по поведінці), а справжніми тимувальцями? А що робити, коли це й школа величезна, навчання у дві зміни, і класному керівникові немає часу навіть команди якісь роздавати? Є, звичайно, вожаки. Але чи вистачить їхніх сил, коли в школі, як скажімо в Кіровоградській середній № 31, двадцять вісім жовтеньських загонів і тридцять один піонерський? Чи ж дійдуть вони (вожаки) до свідомості кож-

ного піонера? Щоб провести тут загальношкільний вечір чи збір загону — скільки сил і часу потрібно! Де вже тут ходити в кожен загін, де вже тут дбати про незалежність загону від класного керівника? Тому Олег Краснокутський і Олена Белосветова за те, щоб піонерські загони створювалися при ЖЕДх, за місцем проживання. Тоді тимувальська робота була б дієвіша — у дворі добре видно, кому з ветеранів потрібна допомога. Та й поза школою діти могли б проявити свої здібності за інших умов по-новому.

Питання: де взяти вожаків?

Олена Белосветова, вожака, 31-а школа:

— Мають, вихід у відкритті спеціального факультету.

— Ми звикли, що вожаки — це молоді хлопці й дівчата. Якщо ж поставити цю справу на професійний рівень, то як же жінці років у сорок п'ять зватися вожакою?

— Хай буде назва не «вожакий», а якось інше, лідер, наприклад.

Майбутнє піонерської роботи, мабуть, і в профільних загонах. Тобто коли один загін має якусь конкретну справу і займається нею постійно.

Хоч і дитяча організація, але в дружинах бажано було б мати свою газету. Звичайно, в кожній школі є стіннівка. Але вони, як правило, не користуються популярністю. Треба шукати нові форми. Олена Белосветова і Олег Краснокутський задумали в своїй школі випускати «Вісник ради дружини».

Діти здають металобрухт, макулатуру. Умови, які зараз запропоновані, невідповідні дітям. Вони хочуть укласти новий договір із обласним виробничо-заготівельним підприємством «Вторресурси». Школярі вважають, що треба мати свій рахунок. Поки що шкільні гроші покладено на приватну ощадну книжку. Використовуються вони строго за рішенням ради дружини і комітету комсомолу.

Активності піонерів, вважає О. Краснокутський, по-

винна сприяти й неповторність атрибутики. Діти повинні як до святині ставитися до прапора. Атрибути ж у всіх піонерських дружин зроблені за одним зразком, нічим між собою не відрізняються. Можливо, діти самі придумували б собі прапори, на яких було б відображено напрямки їх роботи, те, що вони вважають найважливішим для свого загону чи дружини.

А що ж шефи? Зараз це поняття чисто символічне. Бо якщо якої-небудь матеріальної допомоги ще можна добитися, то уваги, вожаки-виробничників немає і не передбачається. Більше того, щоб одержати обіцяну ялинку, діти з 31-ої школи повинні були години три вистояти біля прохідної виробничого об'єднання «Дружмаш», бо ж на підприємство не так і просто потрапити.

Ми звикли говорити: «Піонер — значить перший». Час показав, що не завжди це так. За першість треба боротися.

С. БОНДАР.

СЦЕНА,
ЕКРАН,
АРЕНА

● Дорогі кіровоградці! Запрошуємо вас відвідати вистави українського музично-драматичного театру імені М. Л. Кропивницького. Нову постановку п'єси І. Карпенка-Карого «НАЙМИЧКА» (за твором Тараса Шевченка) здійснив

режисер Михайло Барський. 17—18 БЕРЕЗНЯ у театрі прем'єра! Початок О 19 ГОДИНІ.

● Чекає своїх шанувальників театр «Резонанс» педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна. 23—24 БЕРЕЗНЯ студенти покажуть сатиричну комедію

В. Красногорова «Ми так звикли один до одного». Постановка Валерія Дейнекіна, сценарію Віктора Іванова.

Друзі «Резонансу»! Чекаємо вас на виставах. Початок О 19 ГОД. 30 ХВ. в актовому залі старого корпусу педагогічного інституту.

ПЕЛЬМЕНІ ДЛЯ СКОМОРОХІВ

Та неже ми, «росіяни», гірші? Певно, саме так подумали вчителі російської мови та літератури різних шкіл району після того, як у Новоукраїнській СШ № 6 були проведені «Українські вечорниці». І зусиллями райметодкабінету і за допомогою педколективу СШ № 8 було організоване «Російське свято».

...Ведучі Л. Кривохижа і О. Каєнко чемно запрошують гостей до яскраво вбраної світлиці.

— Сьогодні побуваємо на веселому святі, почуємо народні пісні та казки, згадаємо російські національні традиції. Отже, ми з вами на російському ярмарку...

Невідомо звідки з'явилися скоморохи (Л. Гончаренко і Г. Андріаш), і почалася святкова круговерт!

Поважно походжає серед гостей ставний корабейник (Е. Бабенко): «Поспішайте, лише у мене ви зможете придбати білети безпрограшної лотереї».

Лунають пісні, веселі та сумні. У їхнє барвисте мереживо невимушено вплітається хвацький танок, всі бажанчі запрошуються у дружнє коло.

А хто краще й швидше перекаже скоромовку? У цьому виді — безперечно перевага жінок.

Чоловічій половині більше до вподоби конкурс силачів. Під молодечькі акорди «богатырської сили» на «арену» виходять найзавзя-

тіші представники сильної статі, які мужньо видають виклик підступній гірї.

— Раз, два... десять... двадцять... захоплено скандує зал і за мить бурхливими оплесками нагороджує переможця. Як кажуть, вдома й стіни допомагають — титул «Чемпіон вечора» отримує старшокласник СШ № 8 Сергій Лапа.

А свято у повному розпалі. Повеселив, потішив шановну публіку дотепною гуморескою учень цієї ж школи Сергій Мошнягул.

Найбільшу реакцію залу викликала інсценізація казки «По шучому велінню», яку зробили гості з СШ № 6. Чудово виконав роль Емелі Віктор Мохонько. Не знаю, хто автор «сценарію», але популярна назва, адаптована в сучасній манері, із застосуванням «крутих» виразів, мала великий успіх.

Де ж подівся меткий на язик норовейник, адже вже час підбивати підсумки лотереї? Ти диви, не забарився, роздає виграші: олівці, гумки, блокноти...

Мій сусід, учитель Рівнянської СШ № 5 М. Уманський виграв, наприклад, виделку. «І навіщо вона йому?» — наївно подумав я.

Кружляє святкова різноманітна феєрія, всього й не перелічити: загадки, прислів'я і приказки, журливі російські романси, інсценізація пісень, завзята кадриль, запальний «Казачок», «Летянка», з терпким запахом ретро... Защеміло млосьно серце від безсмертних рядків пушкінського «Бахчисарайського фонтану», які виконали Оксана Битко та Люда Мигдальська.

Де ж це я бачив оцю файну молодичку у звабному українському

очіпку? Ну, звичайно, це ж стара знайома Солоха (учениця СШ № 4 Ганна Руденко) із гоголівської «Ночі перед різдвом». Неначе ялинковим ароматом повіяло... Ох, бідна вдовичка, і куди ж ти ховатимеш своїх набридливих залищальників? Знамо куди — у мішок. Зайде останнім коваль Вакула, побачить у кутку непотрібний мотлох та й винесе його надвір. Правда, у класических мішках у богатырських руках не скавучали і не пищали, як отут. Проте так значно смішніше.

А хіба ж то ярмарок без циган? Завітали вони і сюди на хвилінку, порадували жагучим танком.

Все гарно, та щось думки про обід лізуть... Але й тут виявилися на висоті передбачливі організатори:

— Пригортайтесь, гості дорогі, смачними млинцями, варениками і пельменями.

Саме отут і стала у пригоді Уманському виграна ним виделка! Довелося тільки пожалувати, що й сам не взяв участі у лотереї...

Що, вже кінець? Так швидко... Залишається щиро подякувати всім, хто був причетний до цього чудового свята: завідувачі райметодкабінетом Л. І. Крецул, методистові Р. М. Савицькій, вчителю російської мови і літератури СШ № 8 Л. П. Коляді, її колезі Т. В. Дейкун, вчителю музики цієї ж школи С. М. Яшину.

...Розходилися всі разом, «росіяни» й «українці». Побільше б отаких свят, вони дуже зближують.

ЮРІЙ ЛУКАШЕВСЬКИЙ,
м. Новоукраїна.

О. ГРАДСЬКИЙ.

Авторська сюїта

Ще одним альбомом поповнилася дискографія Олександра Градського. На підході до магазинів грамплатівок усе частіше зустрічаєш людей, які несуть темний конверт. На ньому (на жаль, невисокої якості) фото Олександра і напис «Александр Градский. Концерт-сюїта».

Пальці пробігли по струнах, і:
«Я совсем не был с ним знаком.
Но о друге мечтал таким,
Что меня не продаст тайком,
Хоть его жги огнем...».

«Песня о друге» присвячена Володимирі Семеновичу Висоцькому. До тексту не причепишся. На мій погляд, таке можливо створити лише від широкої душі. Висоцький зараз живе майже в кожному з нас. Він справді співає із прізвиськом. І коли Градський співає останній рефрен, використовуючи майже на всю катушку свій голос, мурашки пробігають по тілу.

«Сколько поэта не возноси,
Его высь иже в небеси,
Ну, а тело в земле».

На жаль, це не рідкісний випадок для святої Русі: якщо це справді мистецтво, стає ясно «поздно, реки назад не текут».

І хоча «Этот день был по прежнему ярким», як співає Олександр у присвяченні Висоцькому «Памяти поэта», цей день став днем великої втрати:

«Бей, бубен, бей,
Голос срывай,
Трубы яростней
Играйте...».

«...Скрипки, плачьте об утрате».

...і не давайте нам забути про це.

Коли у 1981 році Олександр співав цю пісню в Києві, народ слухав її стоячи, хоча знаходилися такі, хто був цим невдоволений, і навіть лунали протести проти її виконання.

А яким було творче життя самого Градського? Послухаємо його «Автобіографію». Народився на Уралі, потім сім'я переїжджає до Москви, де живе у напівпідвалі. Оточення:

«Дворник Клава, участковый,
Три ханьги, восемь комнат,
Двадцать рыл».

Типова комунка в часи, коли «время стало веселее...», по країні почалося оновлення, контакти з іншими країнами, і перші успіхи міжнародних зв'язків: «стал похож на ихний флаг простой пиджак».

Із динаміків лине музика спомину про попередні роки. 20-річний юнак був майже фанатично закоханий у рок-н-рол, слухав «Бітлз» та «Роллінг Стоунз». «Доставал головой потопок» і «изгибался в бараний рог», слухаючи цю музику.

Можливо, в тому й одна з причин успіху Градського, що він «любил делать то, что любил», а не те, що вимагали від нього (і не тільки від нього) люди, іноді далекі від мистецтва.

Лише покрутіть ручку, і настане «свиданья час». Одна з проблем нашого століття — телебачення. Градський: ми «телевидеть» навчилися, а «просто видеть» — не для нас».

Вірші пісень і музика цього диску написані особисто Олександром Градським. На «Размышлениях шута» та «Стадионе» теж є вірші пісень Олександра, але не тільки його. Як правило, на інших його дисках — вокальні сюїти на вірші інших поетів. А це перша цілком авторська робота. Роботи Градського не залишають сумніву у професіоналізмі виконання і відчутті гармонії музики і поезії.

Альбом Градського на його вірші, будемо надіятися, не останній.

А. КРАВЧЕНКО.

НЕВІДОМИЙ РАФАЕЛЬ?

ЗАХОПЛЕННЯ

Із молодим вихователем Новомиргородського дитбудинку Олександром Юрійовичем Жовною я познайомився, коли він ще навчався в середній школі. Знайомство відбулося при обставинах, звичних для мене: я попросив його попозувати для портрета. Він виявився хорошим співбесідником, багато читав, цікавився літературою, зокрема, поезією, живописом, особливо цінував художників епохи Відродження, а якщо конкретно, то італійського. Ми в розмовах не сперечалися, а скоріше один одного доповнювали, бо серед усіх визначних майстрів того далекого часу для мене був і Рафаель, а коли мова заходила про російський живопис, він у першу чергу розповідав про Андрія Рубльова...

Що ж, цілком логічно, думалось мені, адже наше мистецтво пішло від іконопису, а знаменита рубльовська «Трійця» присутня і в «Мадонні» Петрова-Водкіна, і в творах інших художників.

Ще тоді, коли Олександр навчався в школі, до нього прийшло захоплення, яке, певен у цьому, не полишить його — збирання ікон. Дехто дивився на це скептично. Сьогодні в Олександра в колекції є шедеври XVII—XVIII—XIX століть.

Наш іконописний живопис корінним чином різниться від європейського, від італійського. Але ось бачу ікону «Мати божя з дитям», і мені пригадується Рафаель із його «Мадонною Конестабіле». Різниця і в композиції, і у виконанні. Там — жінка в колі, тут — класичний ввадрі, у який майстерно вписано Богоматір із немовлям.

Ще ж є одне, що об'єднує їх, це — Майстерність.

Олександр, ніби читаючи мої думки, говорить:

— Ви подивіться на гармонію ліній, тонкість переходів від тіні до світла, на чудесну гаму кольорів...

Я ще довго стою перед справжнім витвором Мистецтва, і мене не покидає думка: як швидко, що Майстер, можливо другий Рафаель Санті, лишився невідомим! Олександр показує мені свою першу знахідку — невеличку, форматом кишенькової книжечки, іконку Матері Божої.

— Що тобі дало збирання ікон?

— Мабуть, те, що вам етюди. По-перше, я обійшов пішки, об'їхав десятки сіл, знайомився з цікавими людьми, їхнім побутом, поглядами на життя, на релігію, на іконописний живопис, вивчав фольклор, вишивки на рушниках, якими обрамлені ікони... Знаєте, вони нагадують народні пісні. Крім того, якщо бути правди-

вим, усе це знайомство з життям дало мені матеріал для сюжетів. (У дужках зауважу, що Олександр має ще одне захоплення: він пробує себе в галузі оповідання, новели, виступає в районній газеті).

— Ви були коли-небудь в Лебединському монастирі? — зовсім несподівано запитує Олександр.

— Був, звичайно, але мимохідь.

— Зараз у цьому монастирі, — продовжував він, — мешкають діти, у яких порушена психіка. Я відавав кладовище цього монастиря. Воно міститься в лісі, поміж деревами. Є там чудові пам'ятники архітектури, скульптури. Коли монахи виселили, почалась інша епоха: сюди поселились діти. Умирало багато, їх тут ховали: на цьому ж кладовищі. І знаєте, є навіть у цьому різниця епох. Не в квадратах малесеньких могил, а в самому похованні. Бідність, злиденність, убогість. Про які пам'ятки можна говорити? — і в блакитних очах Олександра з'являється смуток. — Так-от, знаєте, що я подумав: от ми говоримо з вами про духовність, про її падіння. Де ж буде ота висока духовність, коли в нашому суспільстві розвелось стільки п'яниць, наркоманів, діти яких, з'явившись на світ, страждають, розплачуються гірко за гріхи батьків своїх?

Цікавиться Жовна і старовинною архітектурою церков, у нього збереглась фотографія старовинного Миколаївського собору, зруйнованого в 1938 році.

— Ось саме з цього, — говорить Олександр, — ми і почали руйнувати свою духовність. Хоч і пізно, а все ж спохватились...

А з чого ж починати? Люди, які слухають мистецтво, глибоко занепокоєні тим, що у нас в районі, вже більше 20 років не було виставок самодіяльних художників. Не силкуються творчі об'єднання журналістів, літераторів, любителів музики.

Мистецтво, культура, духовність ні до чого нашому керівництву?

Є у Олександра ще одне хобі: він колекціонує легкові машини. Коли Кіровоградську виповнилося 235 років, Олександр Жовна приїхав до міста на «Москвичі» випуску 1954 року і на огляді-конкурсі машин виборов перше місце. Зараз у нього інша машина оригінальної конструкції. У вересні 1989 р. він на такому ж огляді-конкурсі здобув друге місце.

В. ШУЛЬГА,

член Спілки журналістів СРСР.

м. Новомиргород.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» ● 17 БЕРЕЗНЯ 1990 РОКУ ● ДЕВ'ЯТА СТОРІНКА

«ВЕРТИКАЛЬ»

ТАГАНКА

Більше року минуло після оголошення «Молодому комунарі» про те, щоб громадськість підтримала ідею створення центральної В. Висоцького у Москві. Наш клуб «Вертикаль» одержав кілька сотень листів на схвалення пропозиції. Серед них були листи, адресовані особисто мені. Ось послання з Москви «Ви що, збожеволіли? Чи думаєте ви, т. Рибак, що нїте? Ви злочинці. Якщо робити музей Висоцького, то у вигляді розбитої гітари чи величезної пляшки. Тоді всім стане ясно, що це за тил. Ветеран війни, інвалід праці, батько сімейства». Без підпису.

Десь уже в період, я це читала. Підняла всі свої матеріали про Володимира Висоцького і не помилилася. Точно такий же лист навіла і редакція «Строительной газеты». Образи іконографію я вважаю несправедливими. У Кіровоградському відділенні Спілки письменників

мені теж сказали, що у нас є свої прекрасні поети, навіть іраці, ніж Висоцький. Це добре, що є хороші поети. Я знаю деяких. А от чи є кращі?

У світ виходять збірки віршів та пісень Висоцького, грамплатівки, фільми про його творчість. Іменем Висоцького названі вулиці в Києві, Новосибірську, на могилі захисників альпіністів наведени рядки з його пісень, у 150 містах створені клуби пам'яті Висоцького, з якими співробітничав наш клуб. У Куйбишев, Красноярську створені самодіяльні музеї Висоцького. На рахунок № 702 перерахована м. тір'ю артиста Н. М. Висоцького частина його Державної премії. Дирекцією по будівництву державного культурного центру-музею В. Висоцького відкрито рахунок 142514 у Таганському відділенні Промбудбанку Москви. Наш клуб «Вертикаль» надсилав туди гроші від вечорів.

присвячених пам'яті Висоцького. Надходять кошти також від присвячених творчості Висоцького виставок, концертів, спонтанії, від різних людей. До Висоцького, на жаль, запізно, прийшло офіційне визнання. Довкола його імені досі не припиняються суперечки й дискусії. У той час, коли Висоцький жив і творив, начальницький голос без усяких пояснень стояв над гласом громадськості. Звідси і зламність у долі митця... Тихі підводні течії і сьогодні проявляються щоразу, коли на горизонті виникає ім'я Висоцького. Талант не повторюється. Ми можемо тільки продовжувати любити його.

Л. РИБАКОВА,

голова кіровоградського клубу любителів творчості В. Висоцького «Вертикаль».

НА РІЗНІ

ТЕМИ

Чи є у Б. Г. шанси на Заході?

ПЛАНЕТА

Борис Гребенщиков береться за створення свого другого альбому у США, і, мабуть, час оцінити його перший досвід у цій галузі. Альбом «Радіо тиша» було випущено фірмою «Коламбія рекордз» у квітні минулого року. Платівка мала велику рекламу з боку американської музичної індустрії, якої не

завжди добивається зірка великої ваги. Засоби масової інформації були дуже уважні до цього альбому.

Гребенщиков проїхав країною з концертами і зробив для реклами свого першого диску все, про що його просили на фірмі. І все ж платівка не потрапила до «хітів»: стеля продажу була до-

сить скромна і навіть не досягла запланованого рівня. Можливо, через те, що це був перший досвід?

«Радіо тиша» не мала успіху ні на радіо, ні в магазинах, — сказала мені людина, що має відношення до проекту Гребенщикова. — Але це далеко не провал. Платівка стала однією з мо-

їх улюблених за цей рік. А в комерційне радіо вона не вписалася тому, що являє собою еkleктику різних стилів».

У цьому, мабуть, найбільша проблема, що постала перед «Коламбія рекордз» у зв'язку з виходом платівки. Справа не в тому, що Гребенщиков — новий співак, це завжди створює труднощі, і не в тому, що він новий співак з Росії, що ще більше їх загострило. Основна складність — виконавець не запропонував нічого нового в розумінні індивідуального і зрозумілого музичного стилю. А це якраз найголовніше для фірми грамзапису, якщо вона має намір продати платівку не відомого раніше музиканта.

Я також прагну допомогти Гребенщикову. Мене завадили пропозиціями виступити в газетах, рекламними листівками, відеокліпами, платівками та відгуками після виходу альбому. Мені відомо, що для привернення уваги до першого російського рок-музиканта, котрий співає англійською мовою, були випущені навіть спеціальні рекламні платівки з музикою та інтерв'ю. «Ми надали йому умови, про які жоден невідомий музикант не може і мріяти, — повідомив мені інший авторитетний чоловік. — І музику, й імідж виконавця ми постаралися донести до американців настільки добре, наскільки це було в наших силах. Американці самі вирішили, що це не їхній улюблений музикант».

Зроблю два зауваження. Перше. Пісням з диску «Радіо тиша» не достало виразності для того, щоб американці склали про них свою думку. Друге. За словами менеджера

Гребенщикова Марини Олбі, представники «Коламбія», хоч і організували гарну підтримку альбому, не проконтролювали порядок його роздрібної торгівлі, особливо в містах, де Гребенщиков гастролював, рекламуючи його платівки. «Вони вклали чимало грошей у проект і підтримали його політично, — сказала мені Олбі. — Але, на жаль, наша бюрократія — при тому, що Борис завжди нарікав на радянську — не дозволила їм досягти більшого».

Вина частково лежить і на самому Гребенщикову. Він запросив професійних американських музикантів, котрі переважно грають традиційний рок-н-рол. І заглушують його сповнений почуття голос. Більше того, вони заглушують його слова. А потім він раптом змінив свій імідж із хіппі із зачесаним ухвіст волоссям перетворився на досить благопристойного молодика з короткою зачіскою. Вихідна точка зору для цих критичних зауважень — інтереси американських компаній по рекламі в області грамзапису, котрі чужі для Гребенщикова і є справжнім прокляттям навіть для багатьох американських артистів.

«Йому просто подобалося бути тут музикантом, а не суперзіркою, музичним режисером або капіталістичним підприємцем типу Мадонни, — сказала мені Олбі. — Реклама, імідж, підбір групи — він не бажав цим займатися». А от що думає людина, котру я називав своїм першим джерелом: «Треба бути пихатим і честолюбним, а Борис не такий. Він ніяк не міг зрозуміти, до

чого тут усі ці інтерв'ю, адже довелось влаштувати рекламу на 500 радіостанціях. Артисти, які приїжджають сюди з Великобританії, також спочатку дивуються».

Однак, можливо, недостатність Гребенщикова щодо стосунків із музичною індустрією Америки повернулася його силою як художника. Він залишається цілісною особистістю після цього свого першого року в амплуа американського музиканта. Його широке визнання залежить тепер від його другого альбому англійською мовою, котрий, за словами Олбі, може за стилем повернутися до «Акваріума».

Тут доречно було б згадати Боба Ділана, легендарного американського поета і рок-зірку, з яким іноді порівнюють Гребенщикова. «Ділану потрібні були довгі роки, щоб утвердити свій комерційний успіх, — якось почув я. — І навіть сьогодні у нього не так уже й багато хітів, та все ж він говорив від імені свого покоління, як Борис говорить від імені свого».

У США навіть великому таланту часто потрібен довгий час для того, щоб досягти комерційного успіху. Та все ж у дечому Гребенщиков крокує попереду. Дякуючи широкій рекламі «Радіо тиші» його добре знають не лише представники музичного бізнесу, але й споживач. Ось чому лише від нього тепер залежить, як ісприйметься широкою публікою його другий альбом.

Джим БЕССМАН
американський музичний критик.
(АФН).

Нью-Йорк

На сумніваєміся, що цей 42-річний джентльмен добре засвоївши і всімогут-особливо любов'ю, що, Звісно, це Арнольд Шварценеггер, асоціюючи з міліціонером. ній супермен, збрка Голліауду, котрий побував навіть у швейцарському журналі «Тайм», як американці були здивовані. Побачивши знімок свого кумира на сторінках журналу «Тайм», він вирішив підарувати вантаж: невідомий Шварценеггеру не достало голлівудських гонорарів, однак, він вирішив марини. По-на рекламі при дворі тутююююю королів! Поборювання, однак, він вирішив марини. По-слушасямо, пояснення самого Арнольда, «Це остання в моєму житті сигара. Відтепер я індию погану звичку і раджу всім взяти з мене приклад!». Ось так. Фотохроніка ТАРС.

«ЦЕ МЕНІ, ЦЕ — КУМІ». А НАМ?

(Закінчення. Поч. на 7-й стор.).

людям, які приходять на роботу в торгівлю, що якщо їм — можна все, то чому б і нам ні. І починається все з маленького. Там копійку недодала, там на якийсь грам обважила, там баночку майонезу у мотлоху заховала. Нічого — зійшло. Далі — більше. Можна нагрубити покупцеві, кинути межі очі п'ятак, якщо виявиться дуже наполегливим, і залишити майонез чи «Білизну» уже не тільки собі, а й Галці — з тридцять четвертої квартири чи Оксані — з промтоварного: «казала, лав для нігтів індійський завезуть». Чому б припустити, тій самій Олені Ковальовій чи її напарниці не приховати якусь пару взуття для мами чи тьоті, якщо сам Гончар дозволяє собі таке. Причому, особливо і не кричачись.

Тому й не дивно, що отоварювали себе і родичів і Валентина Мага — колишня продавщиця компанійської «Стимулу» і та молода жінка із Сасівського промислу цього ж району (за давністю часу, на жаль, забула її прізвище), котра із товарів, присланих для обслуговування пільговиків, без особливих сумнівів відклала собі 10 кілограмів гречки. На запитання, чому ж хочби два кілограми не взяла, як усім видає, відповіла не кричачись: «ще мамі, бабусі і сестрі».

— Але ж виходить, що ви у когось забрали. Комуś недодасте.

Підоспілий голова сілради «заспокоїв»:

— Та, їх (тобто пільговиків — авт.) на зиму багато їде в місто до дітей, бо і топить самі не можуть, і обіпрати себе. Все одно лишається.

Ось так. Коротко і ясно.

САСІВСЬКА продавщиця брала тільки гречку — селу особливих дефіцитів не дістається, зате у В. Малої із «Стимулу» поле діяльності було безмежне. Брала і собі й родичам — без спеціальних довідок про здачу ліктехсировини чи сільгосппродукції та, по суті, і без особливих переживань. А чому б і не брати, коли так же самісінью отоварювались деякі районні керівники і працівники райспоживспілки та райзаготконтори, коли за усіми розпорядженнями голови правління рай-

споживспілки Сергія Онипка видавались дефіцити наділо і напрова. Не раз із цього приводу виступала компанійська районна газета «Прапор Леніна», пробувала розібратись у торговельних хащах, однак і їй, і районному комітету народного контролю не вдалося з'ясувати багато загадкових фактів до кінця. Наскільки в паперах і торговельній совісті все заплутано.

Правда, як тільки над магазином згустились хмари, молодий керівник Сергій Онипко почав гарячково шукати крайнього. Ним виявилась продавець В. Мала, котра з недавніх пір перестала безвідмовно виконувати його розпорядження, вимагаючи письмового підтвердження. Той, хто знає тонкощі торговельної справи, прекрасно розуміє, що для того, аби звільнити неопірного працівника, можна знайти десятки недоліків — вони на кожному кроці. Тому Валентину дуже вміло підвели під сорок першу статтю, звинувачуючи її у численних порушеннях, «забуваючи», що на деякі з них штовхали її самі ж. І спроби продавщиці вивести на чисту воду декого з компанійських торгомахіваторів в районному і в обласному суді, виявились марними — документально підтвердити усі розпорядження Онипка для отоварення «потрібних» людей Валентина не змогла (та й хто б це зміг?), тоді як в її опонента всі папірці виявились бездоганними. Та це й не дивно.

Ще на пам'яті і минулорічна перевірка робітничим контролем торговельної мережі Знам'янського району, коли в кабінеті директора одного з універмагів — молоді симпатичної жінки — Тетяни Коваленко знайшли прихованих товарів на сотні карбованців. Правда, «допомогла» їй у цьому і її заступниця, котра теж дещо собі відкладала. А чому б і ні? Директор же собі бере. Майже аналогічну картину побачили контролери і в Петрові. Там, правда, у кабінеті директора універмагу складала собі дефіцити економіст по цінах райспоживспілки, робоче місце якої чомусь було в універмазі. Після перевірки її швидко перевели в приміщення райспоживспілки — до всіх, але працівникам універмагу, в першу чергу його директорів О. Артюшенко вона подала красномовний приклад.

Однак усіх перевершила завідувача магазином № 3 Знам'янського міськкоопторгу, котра допустила до торгівлі зовсім сторонню особу — власну дочку і «підказала» їй продавати ковбасу вартістю 6 карбованців 70 копійок — по 7,60, кавуни замість 70 копійок — по 90, а сині баклажани аж по 2 карбованці, тоді як вони коштували тільки півтора. Що дочка успішно й робила. Правда «ініціативу» Шабанової в райспоживспілку не підтримали і рішенням від 22 серпня минулого року звільнили з роботи. Але ж зерно вже впало в підготовлений ґрунт, і, певно-таки, добре проросло, бо якщо дочка так легко згодилась шахраювати, значить «пройшла» добру підготовку.

Тому й примусив мене внутрішньо здригнутись один із минулорічних сюжетів телепрограми «До шістнадцяти і старші...», коли кореспондент повела жваву розмову в одному з торговельних училищ. Юні дівчатка, підфарбовані й одягнені за останнім зойком моди (що було видно навіть на чорно-білому екрані) відповідали на її запитання не кричачись, ніби аж позуючи. Тележурналістка все намагалась загнати їх на сліз'яке, випитуючи: а як би ви в цьому випадку поступили, а в цьому, аж поки, певно, й сама стомилась. Бо до недованої копійки дівчата ставились аж занадто спокійно: «подумаєш, не обідніють», до професійних грубощів: «у продавця теж нерви не залізни», ну, а до того, щоб приховати, залишити щось для себе: «все одно всім не вистачить, скільки не давай, а я теж хочу нормально жити». І далі, ніби підводячи ризик під дискусію: «всі беруть».

Зникли з екрану дівчачі обличчя — розпашілі після зйомок, збуджені після приїзду тележурналіста (не до всіх їздять), залишилось тільки одне-єдине запитання на весь екран — «Всі беруть?».

Ольга ПИЛИПЕНКО.

Редакція дякує обласному комітету народного контролю, інспекції робітничого контролю облпрозради та обласному управлінню держторгінспекції за надання для підготовки цієї публікації матеріалів їхніх рейдів і перевірок.

3 19 по 25 березня

понеділок

19 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

16.30 — Концерт фестивалю «Братиславські музичні торжества». 16.55 — Дитяча година. 3 уроком французької мови. 17.55 — Будівельники. Перші підсумки роботи Московського бізнес-центру. 18.25 — Колаж. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — Співає Г. Карєва. Творчий портрет. 19.45 — Прем'єра телефільму-вистави «Після дуелі». Автор М. Рошчин. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Актуальне інтерв'ю. 21.40 — Продовження телефільму-вистави «Після дуелі». 22.45 — Концерт Святослава Ріхтера. 23.50 — ТSN. Телевізійна служба новин. 1.15 — «Валентин і Валентина». Художній фільм. 1.45 — «Здрастуй, мир, здрастуй, друг». Естрадна передача. 3.05 — «Відображення». Документальний телефільм.

▲ УТ

16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Телекросворд». 16.40 — «На допомогу школі». 17.15 — Документальний фільм «В об'єктиві творчості». 17.50 — Грає ансамбль «Гармонія». 18.30 — Інформаційний випуск. 19.00 — Телеклуб «Диалог». 19.35 — «Душа тисячоліть». Поезія Ліни Костенко. 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.45 — До 95-річчя від дня народження М. Т. Рильського. «Слово — пісня». 21.45 — Вперше на екрані УТ. Художній фільм «3 нм одружена співачка?». 23.00 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

13.25 — «Фото Хабера». Художній фільм. 15.00 — Прем'єра документального фільму «Шукач храму». 15.30 — Сеанс повторного телефільму. «Дім Бернарди Альби». 17.00 — Концерт Державного ансамблю танцю Азербайджанської РСР. 17.30 — Театр одного актора. Л. Філатов. «Про Федота-стрільця, удалого молодця». 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — 20.00 — Вечірня назна.

вівторок

20 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — «Нові друзі». Мультфільм. 8.45 — М. Рошчин. «Після дуелі». Телефільм-вистава. 11.05 — Це було... було... 11.25 — Дитяча година. 3

уроком французької мови. 12.25 — Колаж. 12.30 — Час. Телевізійна служба новин. 16.30 — «Морильський феномен». Документальний фільм. 16.55 — Фотокурс «Земля — наш спільний дім». 17.00 — П. Чайковський. Дивертисмент з балету «Лускунчик». 17.30 — Програма телебачення Фінляндії. 18.00 — Принцеси фестивалю. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — Це ви можете. 19.45 — Резонанс. Куди їде Східна Європа? 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Актуальне інтерв'ю. 21.40 — «У бору бруслиця». Художній телефільм. 1 серія. Прем'єра. 23.00 — Культура російського зарубіжжя. «У нинішній Зинаїди Олександрівни Шаховської в Парижі». 23.50 — ТSN. Телевізійна служба новин. 0.15 — «Гамлет». Художній фільм. 1 серія. 1.28 — Спортивна програма. 1.38 — Зустріч з Вахтангом Кікабідзе.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — «Кукушечка» у Києві. 10.10 — «Доброго вам здоров'я». 10.55 — «Урок без дзвоника». 11.20 — Художній фільм «3 нм одружена співачка?». 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Сім нот». Частина 1. 16.40 — «Господарем на землі». 17.10 — Наукове товариство імені Т. Г. Шевченка у Львові. 17.50 — Фільм-концерт «Дума». 18.30 — Актуальна камера. 19.10 — Кубок СРСР з футболу. 1/4 фіналу. «Металіст» — «Динамо» (Київ). (Харків). У перерві — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Музичний фільм «Час у звуках». 21.30 — Все про кіно. 22.35 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. «Хочу все знати». Кіножурнал. 8.35, 9.35 — Фізика. 11 кл. Сучасні засоби зв'язку. 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Французька мова. 2 рік навчання. 10.35, 11.35 — Географія. 7 кл. Північний Льодовитий океан. 11.05 — Домашня академія. 12.05 — Фільми студій союзних республік. «Три дні свята». 13.25 — Документальні фільми «Хрест мій». «Пейзаж на фоні стін». 14.10 — Ритмічна гімнастика. 14.55 — «Там, де тече Самара». Документальний телефільм. 15.20 — Сеанс повторного телефільму. «Серце Боніура». 1 серія. 16.20 — Концерт симфонічного оркестру Московської філармонії. 17.00 — «Без дублів». Документальний телефільм. 17.30 — Ритмічна гімнастика. 18.00 — «Якби я був моїм татом». Мультфільм. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — 20.00 — Вечірня назна.

середа

21 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — «Зворотний бік Місяця». Мультфільм. 8.45 — «Гуделіна». Документальний фільм. 9.10 — П. Чайковський. Дивертисмент з балету «Лускунчик». 9.40 — «У бору бруслиця». Художній телефільм. 1 серія. 10.55 — VIII Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». 11.30 — На колоду світу. Альманах. 12.30 — Час. Телевізійна служба новин. 16.30 — Дитяча година. 3 уроком англійської мови. 17.30 — Повернення у Віндух. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — Футбол. Кубок європейських чемпіонів. 1/4 фіналу. «Дніпро» — «Бенфіка» (Португалія). 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Ан-

туальне інтерв'ю. 21.40 — «У бору бруслиця». Художній телефільм. 2 серія. 23.05 — Політичні діалоги. Що відбувається в Естонії. 0.05 — ТSN. Телевізійна служба новин. 0.30 — «Гамлет». Художній фільм. 2 серія. 1.42 — Аншлаґ. аншлаґ... 3.07 — У танцювальних ритмах. Естрадна передача.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — «Все про кіно». 10.25 — Фільм-концерт «Каприччіо». 10.35 — Шкільний екран. 7 клас. Фізика. 11.05 — Танцює народна артистка Г. Колева. 11.40 — Шкільний екран. 8 клас. Музика. 12.10 — «Село і люди». 16.00 — Новини. 16.10 — «Сім нот». Частина 2. 16.40 — Документальний телефільм. 17.20 — Що таке «Філікі естерія». 18.00 — Естрадний концерт. 18.30 — Інформаційний випуск. 19.00 — «Усім миром». Громадсько-політична програма. 19.30 — Фільм-концерт «Весняні варіації». 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.50 — «День за днем». (Кіровоград). 21.10 — «Незабутні». М. Т. Рильський. 22.40 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. «Хочу все знати». Кіножурнал. 8.35, 9.35 — Фізика. 9 кл. Коливання, хвилі, звук. 9.05 — Німецька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Німецька мова. 2 рік навчання. 10.35, 11.35 — Фізика. 7 кл. Енергія і робота. 11.05 — Науково-популярні фільми. 12.05 — Волейбол. Чемпіонат СРСР. Чоловіки. «Динамо» (Московська область) — «Автомобіліст» (Ленінград). 12.50 — Телестудії міст РРФСР. «Сигма» (Новосібірськ). 13.30 — Футбол. Кубок СРСР. 1/4 фіналу. «Динамо» (Мінськ) — «Динамо» (Москва). 15.10 — Сеанс повторного телефільму. «Серце Боніура». 2 серія. 16.15 — Кольори стародавнього Пскову. 17.00 — Грає лауреат Всесоюзного конкурсу С. Лукін (домра). 17.15 — Держтелерадіо Грузинської РСР. Публіцистична програма «Вертикаль». 18.15 — «Трипль у цирку». Мультфільм. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — 20.00 — Вечірня назна.

четвер

22 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — «Двоє сердець». 9.00 — Футбол. Кубок європейських чемпіонів. 1/4 фіналу. «Дніпро» — «Бенфіка» (Португалія). 2-й тайм. 9.50 — «У бору бруслиця». Художній телефільм. 2 серія. 11.15 — Грає Л. Бондаренко (баян). 11.25 — Дитяча година. 12.25 — Колаж. 12.30 — Час. Телевізійна служба новин. 16.30 — До 45-річчя Перемоги. Документальні фільми із циклу «Люди — легенди». «Віра Хоружа», «Пролоп-роносці Перемоги». 16.50 — Якщо вам після... 17.35 — Володимир Познер представляє програму «Донахья і діти». 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — Прогрес. Інформація. Реклама. 19.30 — Політичні діалоги. Обговорюємо Платформу ЦК КПРС до XXVIII з'їзду партії. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Людина придувала пісню. Авторський вечір поета Л. Дербеньова. 22.45 — Актуальне інтерв'ю. 22.55 — Продовження авторського вечора Л. Дербеньова. 0.10 — ТSN. Телевізійна служба новин. 0.35 — «Без сина не приходить». Художній фільм. 1.47 — «Музей-садиба Архангельське». Документальний

фільм. 2.32 — Незабутні молодії. Івас М. Загослав.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — «Майстри гумору». 10.35 — «Шкільний екран». 11 клас. Фізика. 11.05 — Говоримо українською. 11.25 — Інструментальна музика. 11.40 — «Шкільний екран». 6 клас. Музика. 12.10 — Художній фільм «Золоте теля». 1 серія. 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Веселка». 16.40 — Республіканська фізіоматематична школа. 17.10 — «Шляхом оновлення». 17.35 — Естрадні мелодії. 17.50 — До 45-річчя Великої Перемоги. «Позивні серцець бойових». 18.40 — Прем'єра документального телефільму. 19.00 — «Відеоміні». Музично-розважальна програма. 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.45 — Реклама. 21.00 — Чотири віолончелі. Концерт. 21.30 — Молодіжна студія «Гарт». У перерві — 22.30 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. «Хочу все знати». Кіножурнал. 8.35, 9.35 — Біологія. 11 кл. Хромосома теорія спадковості. 9.05 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 10.35, 11.35 — Література. 10 кл. Л. Толстой. «Війна і мир». 11.05 — Науково-популярні фільми. 12.05 — Концерт народного ансамблю танцю «Трусовчанка». 12.35 — Прем'єра документального фільму «Дивне покоління». 13.05 — Співає Ц. Танішвілі. 13.40 — Ритмічна гімнастика. 14.10 — Б. Чібікабін. «Ніколи не відчував себе поетом». 15.15 — Прем'єра науково-популярного фільму «Трактор Т-30А». 15.20 — Сеанс повторного телефільму «Серце Боніура». 3 серія. 16.25 — Земля псковська. 17.00 — Прем'єра науково-популярного фільму «Хомо дуплекс». 17.20 — Концерт народного артиста РРФСР В. Соколова (кларнет). 18.00 — Ритмічна гімнастика. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — 20.00 — Вечірня назна.

п'ятниця

23 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — «Царівна-жаба». Мультфільм. 9.05 — Пори року. Березень. 10.05 — «Ми нуле ще попереду». Документальний телефільм. 10.35 — Концерт ансамблю танцю Росії. 11.15 — «Маріам і Тадеуш». Документальний телефільм. 11.35 — Володимир Познер представляє програму «Донахья і діти». 12.30 — Час. Телевізійна служба новин. 16.30 — Прем'єра фільму-концерту «Там, за лісом — яр». 17.10 — Веселі старти. 17.55 — Прем'єра документального телефільму «В зоні суворого режиму». 18.25 — Колаж. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — Грає лауреат Всесоюзного конкурсу А. Бардіна (семиструнна гітара). 19.10 — Рух без небезпек. 19.40 — Мультфільм для дорослих. 19.50 — Прем'єра телевистави «Троє на червоному килимі». Автор Р. Солнцева. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Перехід на літній час. 21.40 — Це було... було... 22.00 — Погляди. 23.45 — Відлуння дня. 0.10 — «Вам і не снилося...». Художній фільм. 1.37 — На концерті Алли Боянкової. Передача з Державного Концертного залу.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Фільм-балет «Єгипетські ночі». 10.00 — Художній фільм «Золоте теля».

2 серія. 11.35 — Для дітей. «На-нал «Д». 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Старти і фініш». 16.40 — Виступає Державний заслужений академічний український народний хор імені Г. Веровки. 17.30 — Документальні фільми. 18.00 — Музичний фільм «Голос». 18.30 — «На Київській хвилі». Інформаційний випуск. 19.00 — «Час рішення — час дій». 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.45 — «День за днем». (Кіровоград). 21.05 — Естрадний концерт. 21.35 — На прохання глядачів. Художній фільм «Старомодна комедія».

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. «Хочу все знати». Кіножурнал. 8.35, 9.35 — Музика. 3 кл. Е. Гріґ. «Пер Гюнт». 9.05 — Англійська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Англійська мова. 2 рік навчання. 10.35, 11.35 — Географія. 6 кл. Погода. 11.05 — Мама, тато і я. 12.05 — Фільм — дітям. «Переклад з англійської». 14.05 — Прем'єра документального телефільму «Дідурівка». Сторінки провінційної педагогіки. 14.25 — Три зустрічі на ВДНГ. 15.05 — Сеанс повторного телефільму «Серце Боніура». 4 серія. 16.00 — Телестудії міст РРФСР. (Тюмень). 16.35 — «Яшов трамвай десятий номер». Мультфільм. 16.50 — Держтелерадіо Узбецької РСР. Програма Узбецького телебачення. 17.40 — Концерт державного ансамблю пісні і танцю Дагестанської АРСР. 18.20 — «Винаходять на радість людям». 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — 20.00 — Вечірня назна.

субота

24 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.30 — Грає народний артист Вірменської РСР С. Карапетян (дудук). 8.50 — Наш сад. 9.20 — Ми любимо танцювати. 9.50 — Мультфільми. 10.20 — Людина. Земля. Всесвіт. 11.20 — Фотокурс «Земля — наш спільний дім». 11.25 — У світі творини. 12.25 — Фільм — дітям. «Кіт їде по сліду». Вперше. 13.40 — Спектр. 14.10 — До 45-річчя Перемоги. «Ще до війни». Художній телефільм. 1 серія. 15.15 — Наша спадщина. Т. Ностані. 15.55 — «Лицар музики — Георг Отс». Фільм-концерт. 16.55 — Політичні діалоги. Обговорюємо Платформу ЦК КПРС до XXVIII з'їзду партії. 17.25 — VIII Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». (ФРН). 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Мультфільм.

ДО УВАГИ КНИГОЛЮБИВ

Магазин № 10 «Кобзар» Кіровоградського обласного книголюбам нові видання:

Бедзик Ю. Д. Гіпсова лялька. К.: Дніпро, 1989.

Чому чесна людина, сільський учитель Кондратюк змушений був ховатися від утисків влади, чому тікали в ліс знедолені селяни і чому вже не було нікому рятуку того диховісно-го 33-го року, читач дізнається з нового рома-

19.00 — Коли співають солдати. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Телескоп. 21.50 — «Шасливий випадок». 22.55 — Відлуння дня. 23.10 — Новини популярної музики. Програма «А». 0.40 — «Летюча миша». Музичний телефільм. 1 і 2 серії. 1.53 — «Улюблені пісні».

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — «На хвилі дружби». 10.20 — Документальний фільм. 10.50 — До 120-річчя від дня народження В. І. Леніна. 12.05 — До 45-річчя Великої Перемоги. Художній фільм «Алеґро з вогнем». 13.30 — «Спляча красуня». Вистава. У перерві — 14.35 — Новини. 15.50 — «Доброго вам здоров'я». Як загарувати дітей. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 16.20 — «Автограф». І. Козловський. 17.00 — «Суботні зустрічі». 18.30 — «Снарби музеїв України». 18.45 — Телетурнір «Сонячні кларнети». 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.45 — Естрадні ритми. 21.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Шахтар» — «Арарат». 2-й тайм. (Донецьк). 21.45 — Художній фільм «Загадка Кальмана». 1 серія. 22.45 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Грає К. Сакієв (баян). 8.30 — «Тиха застава». Художній фільм з субтитрами. 10.00 — Прогрес. Інформація. Реєлама. 10.30 — Історичний фільм. «Олександр Невський». 12.25 — Кінопубліцистика. Прем'єра документального телефільму «Стіна». 13.30 — Педагогіка для всіх. 14.30 — Відеоканал «Радянська Росія». 17.00 — Колаж. 17.05 — «Віват, Росіє!». 17.45 — «Через обставини, що склалися». 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — Легка атлетика. Міжнародний матч. Майстри жердини. 19.45 — Вечірня назна. 20.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Спартак» — «Памір». 20.45 — «Там, за пасмом синіх гір». Документальний телефільм. 21.00 — Я вам заспіваю. Пісні В. Єгорова. 21.30 — Прем'єра фільму-вистави Великого драматичного театру ім. М. Горького «Історія коня». За повістю Л. Толстого «Холстомер». 23.35 — Легка атлетика. Чемпіонат світу. Крос. 0.05 — Нічний сеанс. Мультконцерт. 0.45 — Художній фільм «Викрадений».

неділя

25 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Спорт для всіх. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 8.45 — Тиран «Спортлото». 9.00 — 3 ранку

раненню. Передача для дітей. 10.00 — На службі Вітчизни. 11.00 — Ранкова розважальна програма. 11.30 — Клуб мандрівників. 13.00 — Музичний юск. 13.30 — На землі Еллади. До національного свята Греції — Дня незалежності. 14.20 — До 45-річчя Перемоги. «Ще до війни». Художній телефільм. 2 серія. 15.25 — Час збирати камені. Конгрес Міжнародної організації «Лікарі світу за відвернення ядерної війни» у Хіросімі. 16.15 — Сільська година. Панорама. 17.30 — Дитяча інформаційно-публіцистична програма «Марафон-15». 19.00 — Прем'єра мультфільму «Пришелець в напусті». 19.25 — «Єдина дорога». Художній фільм. Вперше. 21.00 — 7 днів. 22.00 — Думки про вічне. Недільна моральна проповідь. 22.15 — «И то же в вас очарованье». Музичний телефільм за участю І. С. Козловського. 23.40 — Футбольний огляд. 0.20 — «Місце зустрічі змінити не можна». Телефільм. 1 серія. 1.37 — «Ранкова пошта» в гостях у «Східців Якоба».

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 — До 45-річчя Великої Перемоги. Документальний фільм. 11.10 — «Кри». Вистава. 13.00 — Новини. 13.15 — Для дітей. «Навал «Д». 14.45 — «Село і люди». 15.15 — «Ви нам писали». 16.00 — Слава солдатська. 17.00 — В країні мультяндії. 18.00 — «Живе слово». 18.45 — Звучить класична музика. 19.00 — «Спадщина». Сльоза Ярославни. 20.00 — Актуальна камера. 20.40 — На добраніч, діти! 20.55 — Концерт. 21.55 — Художній фільм «Загадка Кальмана». 2 серія. 23.00 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — На зарядку, ставай! 8.15 — Виступ ансамблю скрипалів дитячої філармонії м. Ашхабада. 8.50 — Прем'єра документального фільму «Оплески». 9.10 — «Чужі ігри». Художній фільм з субтитрами. 10.30 — Земля тривоги нашої. «І залишиться дім наш порожнім...». Документальний фільм про проблеми екології Полісся. 10.45 — «Свято неслухняності». Мультфільм. 11.30 — Клуб мандрівників (з сурдоперекладом). 13.00 — Фільм — дітям. «Диний Гаврило». 14.10 — Прем'єра документального телефільму «Міс Підмошное». 14.30 — Відеоканал «Радянська Росія». 17.00 — Планета. Міжнародна програма. 18.00 — «Світ, в якому ми живемо». Документальні фільми П. Когана. «Професія — оператор». 18.30 — Кіносерпантин. Дубль 1. 20.00 — Вечірня назна. 20.15 — Кіносерпантин. Дубль 2. 21.00 — 7 днів (з сурдоперекладом). 22.00 — Кіносерпантин. Дубль 3.

20-ті роки нинішнього століття, після довготривалої перерви повертається до сучасного читача.

Найвищим достоїнством оповідань, які складають цю книгу, є незвичайна пластичність, глибоке проникнення в дитячу психологію, розмаїтість характерів маленьких героїв.

Збанацький Ю. О. Червона роса. К.: Дніпро, 1989.

Події роману відомого українського радянського письменника відбуваються протягом кількох днів 1941 року, коли польське селище Калинів окупували гітлерівські загарбники. У нерівній боротьбі з фашистами місцевий партизанський загін спочатку зазнає відчутних втрат, трагічно гине його командир Андрій Качуренко. Але народні месники не складають зброї...

АХІЛЛЕСОВА
П'ЯТА

Тур мініатюр

НЕ ВІРТЕ ПРИКМЕТАМ

Коли громадянин Сивко-Буркін К. С. виходив із дому, йому перебігла дорога чорна кішка. «Пропав, — засумував Сивко-Буркін. — Не уникнути тепер нотацій, а може й стягнення». Проте був приємно вражений, що на його півторогодинне запізнення на роботу ніхто не звернув уваги.

ЩАСЛИВОГО ПОЛЬОТУ!

— Громадяни пасажирі! У зв'язку з метеорологічними умовами рейс Ш-999 на Батумі відміняється. Придбані квитки дійсні на літак, що вилітає за 45 хвилин рейсом Е-1001 на Архангельськ.

КОРИСНА ПОРАДА

Цікаво, барвисто і дохідливо оформлений Палац щастя в місті Остюки. Перед входом до урочистого залу бажаючим узяти шлюб впадає в очі транспарант, на якому аршинними літерами накреслено: «Шановні молодята! Ми рекомендуємо при реєстрації шлюбу залишати свої дошлюбні прізвища. Це допоможе вам позбутися зайвих клопотів із документами при майбутніх розлученнях».

ВИЗНАННЯ

Здобув ім'я в літературних колах початкуючий поет Блохоловський. Тепер він підписується не Кирило, а Кириєль.

ПРО КОРИСТЬ ВІД ЧИТАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

На запис у книзі скарг і пропозицій про погану якість страв у ідальні заводу «Промтехшипцяз» фрезерувальникові Бекеші Л. Я. відповіли так: «Читай відповідь дияконів Духову». (А. П. Чехов, «Жалобная книга»).

Зантригований Бекеша розшукавши, прочитав: «Лопай що дають».

Ф. ЛУЗАН.

В ОБСТАНОВЦІ ГЛАСНОСТІ

Атмосфера в кімнаті була цілком демократичною. Дід із бабою зручно влаштувалися у м'яких кріслах, батько і мати на канапі. Окремо, на трьох стільцях, немаче три богатири, сиділи Василь, Степан і Юрко. А за столом, мов у президії, — Галинка.

— Почнемо, — Галинка оглянула присутніх прискіпливим поглядом. — Першим свою програму оголошує Василь.

Молодик в елегантному костюмі, модній краватці і окулярах із золотою оправою підвівся і сказав:

— Мінімум — це кооперативна квартира, машина, дачна ділянка, матеріально забезпечене життя і одна дитина.

— Молодець! — вигукнув батько. — Степане, твоя черга, — сказала Галинка.

Степан, весь у «вар'яонці», обвішаний металевим бруктом і з оригінальною зачіскою заявив:

— Рок-метал! На перше, на друге і на десерт. Діти — металісти. Музика! Все інше — мура.

— Мура, — згодився дід. — А що скаже Юрко? — запитала Галинка.

Юрко подивився на Галинку закоханим поглядом і тихо промовив:

— Кохання на все життя. Носити дружину на руках. Хлопчик і дві дівчинки.

Ну, а все інше — як дозволить зарплата. — Це те, що нам потрібно, — крізь сльози сказала мати.

— У зв'язку з тим, що по телевізору зараз починається шоста серія детективу, пропоную дебати пропустити і відразу ж приступити до голосування, — сказав батько.

— Голосування не буде, — зітхнула Галинка. — Оскільки жодна із запропонованих програм мене цілком не влаштовує... Будемо пити чай.

Галинка підбадьорливо посміхнулася засмученим кандидатам у женихи і пішла на кухню за тістечками.

Борис ШАРОВ.

Березневе

Звести мінці з кінцями! Але ж з цього вийде сімейне коло!

Навіщо жінці сімейне коло! Щоб крутитися в ньому, як білка в колесі.

Якщо всі люди — брати, кому ж сплачувати аліменти!

Дівчина знайшла своє місце у житті — перед дзеркалом.

Мода приходить і відходить, а витрати на неї залишаються.

Якщо вже робити дівчині приємне, то з модних матеріалів.

Перед 8-м Березня чоловік виявив гнучкість — мив і натирає підлогу.

Олег СЕП.

ПЛИН РОКІВ.

Фотохронікер В. ГРІБ.

Ціна чарки

В цеху до кухля чарка мовить: Стривай, старий! Ти чув чи ні, Яка про мене слава ходить? Я вже підвищилась в ціні. Не треба довго розбиратись, Причина зовсім тут проста: Зі мною можуть порівнятись Лиш кришталевих більше ста. В обід один регулювальник Хильнув «Пшеничною» до дна Й зняли три сотні преміальних, Оце така мені ціна.

Анатолій КУРГАНСЬКИЙ.

Найсильніший

Бригада термістів зі спортом на — «ти», Всі знають Швидкого Кіндрата, Він може в Басейні, мов лаш, пропливти, І кинуть найделі гранату. Штангіст є хороший Петро Живогляд. Спортивний розряд перший має, Технічно сталеший зриває снаряд, Дорогу в майстри пробиває. Усе ж там сильніший Іван Лежибін, Хоч плентає з пленом позаду: Усе ж умудрився він, мало не рік Тягнути назад всю... бригаду.

А. ВИСОЦЬКИЙ.

ЗА ТРАДИЦІЄЮ

Кум Іван і кум Степан, зустрівшись на автобусній зупинці, обмінювались новинами.

— Кажуть, Іване, на вашій вулиці було весілля?

— Мій сусід Петро женив свого сина на дочці Кирила.

— І як одсвайбували?

— Молоді хотіли по-новому, з чаєм, у клубі, а старі наполягли, щоб за традицією — у шопрі, з чаркою.

— І як?

— Гарне, дуже гарне було весілля. Правда, на третій день, на курячий смерті, Петро й Кирило напилися і почали один на одного гарикати: «Ти, опудало з конопель, мало подарувати!» «А ти, клишоного ошибка природи, ще менше!» Від слів перейшли до діла. Опісля Кирила одвезли в райцентр, нинішня ліва фара

у нього зовсім не світить, а Петро з переломом правиці ходить у гіпсі. І свахи теж веремію підняли: «Ти, шерепо, не такою хусткою мене пов'язала!». «А ти, мармизо беззуба, кофту, як ганчірку, дала!». Лаялись, плювалися і після пліуралізму думок і до музики докотилися, отієї самодіяльної. Ганна Килину сковородою по голові тріснула, а Килина заходила молодити спину Ганни качалкою.

— А молоді як?

— Три дні пожили і розійшлися. Вона йому: «Це і твій батечко та матінка мене качалкою молотитимуть!», а він їй: «Це й мені твій корч очі повиштрикує?».

А взагалі гарне було б весілля, якби не ота традиція...

Микола СТОЯН.

с. Панчево, Новомиргородський район.

МІНІ-ГУМОРЕСКА

ТЛУ- МАЧ- НИК

Аліменти — спогади про молодість.

Аліментник — людина, що на законній підставі віддає дружині не всю зарплату, а лише її частину.

Алкоголік — сімейний виродок.

Анонімник — людина, що зла в душі не тримає.

Архіполіглот — людина, котра не знає лише рідної мови.

Батькова шия — насиджене місце ледя-сина.

Безсоння — важка недуга нічного сторожа.

Браконьер — не бракороб.

Весілля — поминки за хостяцьким життям.

Геніальність — керування справою, в якій сам нічого не тямиш.

Готель — житлова споруда без вільних місць.

Графоманія — насушений хліб літкритиків.

Дегустатор — працівник, котрому дозволяється пити в робочий час.

Дефіцитна матерія — товар, котрий не знає, а розпродасться з чорного ходу.

Життєвий досвід — залишок від того, коли все вже втрачене.

Забігайлівка — торгова точка, де за хвилину можна одержати п'ятнадцять діб.

Замкова щілина — точка зору пліткарки.

Золоте дно — оглядова яма працівників СТО.

Упорядкував Б. СЛЮСАР. м. Світловодськ.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины. На украинском языке.

НАША АДРЕСА:
316050, МПС,
м. Кировоград,
вул. Пуначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-27-65; секторів: комуністичного виховання — 4-66-79; культури і моралі — 4-64-21; комсомольського життя й економіки — 2-04-84; учнівської і студентської молоді та військово-патріотичного виховання — 2-59-82; соціальних проблем — 2-29-92; фотолабораторії — 4-94-84; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Редактор

В. ІВАЩУК.